

60.008/16

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

p é n t e k

bb 1. építés és rekonstrukció a közgazdaságtudományi egyetemen

i me/um bc ie

1980. október 17.

Építkezéssel kezdődik a közgazdaságtudományi egyetem épületeinek rekonstrukciója. Miként Dobrovits Iván rektor-helyettes az mti munkatársának elmondta, többszintes létesítménnyel egészítik ki a Kinizsi és a Zsil utca közötti épülettömböt, amelyet a budapesti műszaki egyetem adott át azért, hogy lehetővé tegyék a Dimitrov téri, központi épület rekonstrukcióját. Az u alakú épületnek a közraktár utcára nyíló udvarán hamarosan felvonulnak az építők - lengyel szakemberek - s mintegy ötezer négyzetméternyi területen 750 000 kötet elhelyezésére alkalmas könyvtárat létesítenek. A könyvtárnak 500 személyes olvasóterme lesz, s technikai és munkaszobáit a meglévő épület Zsil utcai részében rendezik be. A központi épületben lévő könyvtár a terv szerint 1983 elején költözhét az új, korszerű otthonba, ahol az országos közgazdasági információs központ funkcióját is betölti.

addigra várhatóan elkészül a műszaki egyetem új épülete a budai duna-parton, így ide települhetnek a Kinizsi utcai épületben maradt közlekedési kar tanszékei és laboratóriumai. Ekkor megkezdődhet itt a felújítás, majd a közgazdasági egyetem központi épületéből áthelyezhetik ide a matematikai és számítástechnikai intézetet, valamint a technológiai tanszéket. némelyik könnyen mozgatható tanszék is itt kap otthont addig, amíg a központi épületben felújítják helyiségeit.

/folyt. köv./

- 1 -

07

bb 1. /építésfolyt./um

a központi épület rekonstrukciója 1982 végén vagy 1983 elején kezdődik, s előreláthatóan öt-hat évig tart. többek között kicserélik a tetőszerkezetet, a közműhálózatot, s mennyezeteket, lépcsőházakat építenek. a nagyszabású felújítás előkészítése során eltávolítják a mennyezet omladozó vakolatát, és más biztonsági intézkedéseket is tesznek, ezért a tanszékeket e munkák idején - várhatóan a következő év első felében - is kénytelenek lesznek vándoroltatni. mind ebben az időszakban, mind a következő években igyekeznek úgy megszervezni az építést, az újjáépítést, hogy az minél kisebb mértékben zavarja az oktatást, az egyetemi tevékenységet.

a rekonstrukcióval összefüggően javulnak a körülmények az egyetem kollégiumaiban. ez év végéig, vagy a következő év első negyedében befejezik a ráday utcai kollégium felújítását. ebben az otthonban 262 hallgató élhet és tanulhat jó feltételek között. /mti/

-. -

bb 2. több mint 28 ezer új otthon az első háromnegyed évben - gyorsjelentés a kivitelező szervezetek munkájáról

i sb/ve um pp ie

1980. október 17.

az építőipari kivitelező szervezetek: tehát a minisztériumi és tanácsai vállalatok, a szövetkezetek és a szövetkezeti közös vállalatok dolgozói - az évm előzetes gyorsjelentése szerint - 28 432 új otthon adtak át az első háromnegyed évben, 272-vel többet, mint a múlt év azonos időszakában. tovább javult tehát a munka ütemessége. az évm vállalatok dolgozói átlagosan az éves feladat 67-68 százalékát teljesítették, s ez az arány a tanácsai vállalatoknál is megközelíti a 60 százalékot, de az építőipari szövetkezetek munkahelyein az átadások nagyobb része az év utolsó három hónapjára maradt.

majdnem kétszer annyi lakást épített fel eddig mint a múlt év hasonló időszakában a pest megyei állami építőipari vállalat. az egy évvel ezelőttnél jóval több lakást adott át a baranya, bács, győr, hajdu, szabolcs, vas, veszprém és somogy megyei évm vállalat is. torlódnak viszont a munkák fejér, heves és nógrád megyében, ahol az évm vállalatoknak az ideai átadási előirányzat több mint felét az év utolsó hónapjaiban kell teljesíteniük.

/folyt.köv./

- 2 -

04

bb 2. /több mint 28 ezer...folyt./um

budapesten a két legnagyobb lakásépítő évm vállalat szeptember végéig 7521 új otthont épített fel, s így lényegében hajrá munka nélkül adhatják át az év végéig hátralévő több mint 4 ezer lakást. a fővárosi lakásépítési programban résztvevő megyei évm vállalatok is ütemes munkával segítik az előirányzat teljesítését.

a jövő évben átadandó lakások építése is megkezdődött. az év végére mintegy 8 ezer lakás alapozását és a panelek fogadósintjének építését fejezik be, s csaknem 4 ezer otthon falpaneleit szerelik össze, hogy a télen védettebb körülmények között folytathassák a munkát. /mti/

-. -

bb 3. fényszóróbeállító napok, autósok vetélkedője budapestben

i kf/tr um pp ie

1980. október 17.

a közlekedésbiztonsági akció keretében október 18-26 között budapestben a dózsa györgy ut damjanich utca és ajtósi dűrer sor közötti szakaszán a magyar autóklub műszaki szolgálata fényszóróbeállító napokat rendez. a „sárga angyalok” szolgáltatását minden magánautós díjmentesen veheti igénybe, szombaton 15-től 20 óráig, vasárnap 10 és 20 óra között, hétközben pedig naponta 17-től 20 óráig.

az akció befejező napján, október 26-án az autóklub a fővárosi közlekedésbiztonsági tanács közreműködésével elméleti és gyakorlati versenyt is rendez. az elméleti verseny színhelye a szot székház, ahol a jelentkezőknek teszt lapokat kell kitölteniük. a gyakorlati versenyen, a dózsa györgy ut felvonulási szakaszán felállítanak egy ugynevezett szimulátort, lényegében három forgalmi jelzőlámpát is, amelyeknek váratlan fényjelzéseit kell megfelelő gyorsasággal észlelni, ez arra ad választ, hogy milyen gyors a vezető reagáló képessége. a versenyben legjobb eredményt elérők között jutalmat sorsolnak ki.

ugyancsak október 26-án 9 órától a dózsa györgy ut damjanich utca és népköztársaság ut közötti szakaszán tartják a megyei döntők legjobb helyezettjeinek részvételével a ki a legügyesebb autó- és motorvezető országos verseny döntőjét. /mti/

-. -
- 3 -

04

bb. 4. palotási kacsa farmok vietnamban

end/st/gw ie

1980. október 17.

kacsafarmokat épít vietnamban - államközi szerződés alapján - a palotási állami gazdaság irányításával működő kacsatenyésztési rendszer. a távoli baráti országban épülő telep a tenyésztés teljes vertikumát magába foglalja, a keltetéstől a késztermék előállításáig. a rendszer képviselői még ebben a hónapban utra kelnek vietnamba és megkezdik a helyszíni előkészítő munkákat.

az egyenként ötezer tenyészacsát tartó első öt telep építését 1981-ben kezdik meg, és két év alatt helyezik őket üzembe. a repülőgépen kiszállított tojásokat már a helyszínen keltetik ki. a rendszer átadja a kiváló tulajdonságu, gyorsan növekvő, izletes husu hibridkacsa tenyésztéséhez szükséges tápok recepturáit is. vietnamban magyarok közreműködéssel korszerűsítik a kacsatenyésztést. a jelenlegi gazdaságtalan parlagi fajtaikat fokozatosan felváltják a hazánkból kapott hibridekkel. /mti/

bb. 5. őszi szemle a közép-tiszavidék árvédelmi vonalain

end/st/gw ie

1980. október 17.

őszi vízügyi szemle kezdődött a közép-tisza vidékén. a területi vízügyi igazgatóság szakemberei a tisza, a körösök, a zagyva és hortobágy-berettyó mintegy hatszáz kilométeres védvonalán utaznak végig, tüzetesen megvizsgálják a gátak, töltésszakaszok állapotát, ellenőrzik a gátórházak körzetében tárolt védelmi anyagokat, a szakszolgálat felkészültségét. a gátbeutazás célja, hogy ahol indokolt megtegyék a szükséges intézkedéseket egy esetleges téli vagy tavaszi árvíz gyors elhárítására.

közvetlenül a nagy nyári árvíz levonulása után már tartottak egy szemlét a tisza mentén, hogy még a tél beállta előtt helyreállítsák a nagyobb rongálódásokat. az árvíz szerencsére a szilárd fővédelmi vonalakban nem tett jelentősebb kárt, megrongálta viszont a partoldalakat, több helyen omlásokat idézett elő. a parterősítési munkákat az árvíz után nyomban megkezdték. /mti/

- 4 -

bb. 6. szabadtéri gabonamuzeum békéscsabán

sam/st/gw ie

1980. október 17.

a muzeumi hónap keretében október 31-én avatják föl a békéscsabai gabonamuzeum első részét, amely egy jellegzetes csabai kisparaszti tanyából és a békéssámszőlőből áttelepített szőlőlombból áll. jövőre csárda is épül a város szélén, a gyulai ut mellett kialakuló szabadtéri mezőgazdasági muzeum szomszédságában, a későbbiekben pedig rekonstruált szárazmalom, gépszín, és három pavilon /a gabonatermesztést, a malomipart és a sütőipart bemutató kiállítóhely/ is helyet kap a békécsi skanzenben.

a volt gajdács-tanya lakó- és gazdasági épületei berendezésükkel hű képet adnak a városra nem is olyan rég még jellemző életformáról és munkakörülményekről. a több mint másfélszáz éve épült nádtetős, szabadkéményes tanyaépületben egyebek közt kézimalom, s a múlt század derekán bécsben gyártott kézi hajtású cseplőgépek is látható lesz.

a rövidesen működőképes szőlmalom a békéssámszőlő melletti csókási tanyáról került be a megyeszékhelyi muzeumba. legutóbbi tulajdonosa, kis János 1953-ban működtette utoljára az 1861-ben épült szőlmalomot. a 19. században békéscsabán tucatnyi hasonló működött.

a gabonamuzeum teljes kiépülése után átfogóan bemutatja a régi békécsi gabonatermesztés és feldolgozás módszereit, körülményeit. /mti/

bb. 7. centenáriumra készül a madách gimnázium

i/me/ve/bc/gw ie

1980. október 17-

fenállásának 100. évfordulójára készül a fővárosi madách Imre gimnázium. az ünnepségsorozat: öreg diákok találkozóját, szellemi és sportvetélkedőket, az iskola történetét szemléltető kiállítást és a többi rendezvényt a következő év májusában tartják. a gimnázium tanárai, diákjai az évforduló alkalmából szeretnék felidézni a nagymúltú intézmény történetét, humanista, demokratikus hagyományait, oktatási, nevelési eredményeit, jelentős eseményeit, ezért kéri az egykori tanulókat, vegyenek részt az előkészületekben, az ünnepségeken s adják kölcsön azokat az emléktárgyakat, dokumentumokat, amelyek iskolájukról, annak életéről vallanak. az alma maternek tizezernél több tanítványa volt, s a tudomány, a kultúra, a közélet, a munkásmozgalom, az antifasiszta ellenállás, a szocialista építés számos kiemelkedő személyisége is ebből az iskolából indult az életbe. /mti/

- 5 -

bb. 8. megfurta a sumonyi tavat a pézsmák

igó/st/gw ie

1980. október 17.

dél-dunántul legnagyobb halastavát, a sumonyi tavat megfurta a pézsmá-patkányok. befészkeltek magukat a nyolc-tíz méter szélességű töltésbe és egész labirintusokat vájtak maguknak benne. egy-egy barlangrendszerhez számtalan kijárat tartozik a víz színe alatt. a pézsmák különben jámbor állatok, nem veszélyeztetik a halállományt, hanem vizinövényekkel táplálkoznak. ám a töltések furkálásával, rongálásával tetemes kárt okoznak a gazdaságnak. a több száz pézsmá ugyanis mániákus lakásépítő, s úgy tűnik: folyton ásnak, akár kell, akár nem. ennek során néhol akkora üregeket vájtak a töltésben, hogy beszakadt az emberek lába alatt. arról nem is beszélve, hogy a földalatti járatokon át itt is, ott is kiszordogál a tó vize. a halászok különböző módokon igyekeznek gátat vetni a mértéktelen szaporodásuknak. leginkább drótvársákkal vadásznak rájuk, ezeket éjszakára a pézsmalakás bejáratához helyezik és így ejtik csapdába őket. a víziállatok sötétbarna, finom bundája egyébként értékes szőrme, jó árat fizetnek érte a bőrkereskedők. /mti/

- 0 -

- 6 -

bb.9. befejezés előtt a diósgyőri kombinált acélmű első üteme

hag/st/1g

ie

1980. október 17.

befejezéshez közeledik a diósgyőri lenin kohászati művekben a kombinált acélmű első ütemének építése. ezekben a napokban már szinte valamennyi gépcsoportnál megkezdődtek, egyeseknél pedig már be is fejeződtek a hidegüzemi próbák. három műszakban pontos menetrend szerint végzik az üzembehelyezést és a befejező munkálatokat. a tervek szerint a jövő hét első napjaiban már megkezdik az üzemeltetéshez szükséges különféle kohászati szerszámok és szerelvények beszállítását is. ettől kezdve már tulajdonképpen él az üzem, hiszen minden együtt lesz a folyamatos munkához. a konverterüzemben már hosszabb ideje szolgálatot teljesít az üzemeltető törzslétszám első csoportja, összesen mintegy száznyolcvan szakember, akik még az építés alatt alaposan megismerték a munkahelyeiket és megtanulták a berendezések kezelését. a szerszámok beszállításával egyidőben a jövő héttől újabb kétszázötven-háromszáz dolgozóval kiegészül az üzemeltetési létszám és megkezdődnek a komplett rendszerpróbák. az első csapolást várhatóan november első felében végzik el.

az első ütemben, novemberben üzembehelyezendő egységek, a konverterüzem, az üstmetallurgia és az oxigénüzem együttesen a legkényesebb igényeket kielégítő ötvöztött acélok előállítására is alkalmasak. a hétmilliárd forintos beruházás 1978 elején kezdődött és határidőre elkészül. egyidejűleg már folyik a második ütem megvalósítása is. ebben egy folyamatos acélöntőművet és egy elektrokemencét építenek a teljes befejezés után, 1982-től a diósgyőri új kombinált acélmű évente kilencszázhuszezer tonna minőségi acél gyártására lesz alkalmas. /mti/

- 0 -

bb.10. 400 ezer ruhával több - fejlesztés a soproni ruhagyárban

mzs/st/1g ie

1980. október 17.

változatlan munkáslétszám mellett évente 400 ezer lányka és női ruhával többet készíthet a soproni ruhagyár az idén kezdődött fejlesztés eredményeként. csaknem 43 millió forintos összegből korszerűsítik a gyártási technológiát, szabó és varróautomatákat, valamint nagyteljesítményű vasalógépeket állítanak munkába, amelyek a meglévő berendezéseknél jóval termelékenyebbek, s megkönnyítik a nehéz fizikai munkát is.

a beruházást a tervek szerint másfél év alatt befejezik, így a fejlesztés már 1982-ben érezteti hatását a vállalat gazdálkodásában. az előzetes piackutatások szerint a többletterméket a tőkés piacon kedvezően értékesíthetik. /mti/

08.05/1g

- 7 -

830
4

9.00
B

bb. 11. több szedőgépre lenne szükség - bevált a cukortartalom szerinti répaátvétel

i/jf/pá/pp/ig ie 1980. október 17.

a cukorrépa termelők „választat”, elé kerültek; felszedjék-e a termést október első felében, vagy egy ideig még a földben tartásuk a cukorgyári alapanyagot. a megkésett érés miatt ugyanis még nőhet a cukortartalom, de ez a késedelem - a netán korábban beköszöntő fagyok miatt - kockázattal jár. így hát az egyes mezőgazdasági üzemek a saját legjobb belátásuk szerint döntöttek; a különböző tájegységeken emiatt különbségek mutatkoznak a betakarítási tempóban.

az idei szezon bizonyítja: kevés a szedőgép, a kereskedelmi hálózatból évek óta hiányzik a külföldi gyártmányu betakarítógép, amely évekkel ezelőtt igen keresett volt és megoldotta a nagyüzemek őszi gondját. más gépek megvásárlása sem könnyű; rövidlejáratu hitelre lenne szükség a géppark felújításához, ehhez azonban nem mindenütt jutnak hozzá a gazdaságok. márpedig a számítások szerint egy-egy nagyértékű berendezés három év alatt megtérülne és további 3-5 évig maradhatna a termelésben.

a betakarítás ennek ellenére folyamatos. eddig a termőterületnek mintegy 25-30 százalékaról hozták le a répát.

a szezon egyik jellemzője: a nagyüzemek, a költségek mérséklésére, igyekeznek a vasúttal elszállíttatni az alapanyagot. a máv azonban a tengelyen fuvarozott répa mennyiségét a kívánt mértékben nem tudja növelni. ezért a gazdaságok jórésze kényszerűségből továbbra is az országuton „tartja”, a répajáratokat. saját és bérelt teherautókkal, vonatatókkal viszik a termést a gyári átvevőhelyekre.

az ipar pozíciója egy év alatt érezhetően javult. az új kabal cukorgyár mintegy 15-18 százalékkal növelte a feldolgozóipar országos teljesítményét. naponta 5-6 ezer tonnával több alapanyagot dolgozhat fel a cukoripar. ezzel a teljesítménnyel rövidül a gyártási szezon. legalább 20 nappal előbb vonhatják ki a cukrot az alapanyagból, és így elejét vehetik a minőségromlásnak. az idei termést várhatóan január közepéig mindenütt feldolgozzák.

mint már az elmúlt évben is, az idén is a cukortartalom szerint fizetik a termelőket. a répa tényleges értékét 12 laboratóriumban állapítják meg. az eredmény alapján jelentős többletbevételhez jutnak azok a termelők, akik tudatosan alkalmazzák a nem a répát „hizlaló”, hanem a cukortartalmat növelő sajátos növénytermesztési technológiát. az átvevőhelyeken csak elvételre kerül sor vitára; mindez jelzi, hogy a termelők az ipari átvételt korrektnek tartják. /mti/

- . -

- 8 -

08.20/1g

835
74

835
74

bb. 12. a sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése

rj kz 1980. október 17.

szerint a nagyrédén megtartott 42. heti lottósorsolás alkalmával a következő nyerőszámokat húzták ki:

17, 41, 52, 77, 87

/mti/

- . -

bb. 13. elutaztak az európai ifjúsági szervezetek küldöttei

t/gy/pá/dg/ig kz 1980. október 17.

pénteken elutaztak hazánkból az európai ifjúsági és diák-szervezetek együttműködési szervezetének alakuló ülésén és i. konzultatív tanácskozásán részt vett delegátusok.

ezen a napon utazott el borisz pasztuhov, a komszomol központi bizottságának első titkára, a budapesti tanácskozáson részt vett szovjet küldöttség vezetője. bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent maróthy lászló, a kisz központi bizottságának első titkára. /mti/

- . -

bb. 14 sikeres kezdeményezések. felére csökken a hiánycikkek száma

ö/kf/kör/gom/cser/jk/pp/ig kz 1980. október 17.

az utóbbi időben már van elegendő kerítésfonat, javult a szerelési anyag, a kéziszerszám-ellátás, csökkent a járműalkatrész-hiány, s még jónéhány árucsoportban - főleg a vasműszaki szakmában - kedvezőbb a kínálat olyan termékekből, amelyek korábban gyakran hiányoztak az üzletekből. a kereskedelem a lakosság jobb ellátása érdekében évekkal ezelőtti hadat üzent a hiánycikkeknek, s az eredmény már jelentkezik. a vállalatok beszerzőapparátusának folyamatos, mindennapi tevékenysége lett a helyi ipari kapacitások fölkuatása az üzemek, a magánkisiparosok ösztönzése a nehezen beszerezhető cikkek termelésére. sikeresnek bizonyultak az ugynevezett hiánycikk kiállítások, s nem tévesztette célját az az intézkedés sem, hogy a gyártási szándékot alapanyag-beszerzéssel, együttműködő társak fölkuatásával, sőt kedvezményes hitel-javaslatokkal is segítik.

/folyt. köv./
11.40/ig

- 9 -

12.20/1g

bb. 14. /sikeres kezdeményezések folyt./ig

tavaly nyolc, az idén újabb három országos hiánycikk kiállítást szerveztek - miskolcon, kaposvárott, illetve győrött.

m i s k o l c o n

az első negyedévi bemutató után ezideig negyven hiánycikk gyártására talált a kereskedelem 26 partnert. a tokaji vasipari szövetkezettel kötöttek megállapodást például elegendő kerítés-elemek és kapuk gyártására. nem hiánycikk már az üzletekből az ablak- és ajtó-diópánt, amelyekből a hernádszentkereszt melléküzeméga az országos igényeket is kielégíti. a korábban hiába keresett lemeztepsiket a gödöllői agrártudományi egyetem tangazdasága készíti. a taktaszadai termelőszövetkezet a kereskedelem közreműködésével beszerzett szegverő géppel a korábban oly gyakran hiába keresett sodronyszögeket gyártja. számos kisiparos a hiányok mérséklésére vállalkozott, egyebek között faráspoly, bőrlukasztó, lábrács, csavaranyák gyártásával, bár ők még nem tudják teljes egészében kielégíteni a keresletet.

k a p o s v á r o t t

a titán vállalat májusi kiállításán 800 cikkre kerestek, s közülük csaknem százra találtak is termelőt. eddig negyvenmillió forint értékben kötöttek velük szállítási szerződést. azóta olyan nélkülözhetetlen számszámok, mint például a kalapács, a fogó, a létra mellett számos, a háziasszonyokat régóta bosszantó cikk gyártása is megkezdődött. ilyen a sokat emlegetett mák- és zsömleöőrítő, a horganyzott mosófazék, az alumínium ételhordó. a balaton ipari és szolgáltató szövetkezetben husvágót, egy másik vállalkozó/szövetkezetben pedig gyuródeszkat készítenek. a gemenc ipari szövetkezet a családiház-építők régi gondját szüntette meg a tetőkibuvó ablakok előállításával, míg a borsodi vegyi kombinát műanyag mosdó- és mosogatótálak gyártására vállalkozott. a kiállítás alapján elvállalt termékek egy része már kapható, s a többi is fokozatosan az üzletekbe kerül az év végéig. *I társ*

g y ő r ő t t

várakozáson felül sikerült a szeptember végi kiállítás, amelyen és még utána is, 300 vállalattal folytattak tárgyalásokat és kétszázféle termék gyártásában állapodtak meg. a kisebb termelőknél, a helyi ipari vállalatokon és a szövetkezeteken kívül az érdekelttség fokozásával sikerült bekapcsolni a hiánycikkek eltüntetésébe néhány nagyvállalatot is. a mom például - amely korábban már bejelentette az ébresztőórák gyártásának megszüntetését - az eddig csak importált háztartási személymérlegekből öt év alatt egymillió előállítására vállalkozott. a kereskedelem régi problémáján segít a soproni afit, amely gyermek biztonsági üléseket, sárvédő gumikat, visszapillantó tükröket készít.

/folyt. köv./
12.00/ig

- 10 -

M. S.

bb. 14. /sikeres kezdeményezések folyt./ig

az élgép egyebek között burgonyaszéletelővel és az olaszokéhoz hasonló téstágyártó kisgépek előállításával járul hozzá a választék bővítéséhez. találtak gyártót a kiállításon szárnyas konzervnyitóra, lada féktárcsára, horganyzott edényekre, zuhanytálcára, gépkocsicsomagtartóra is.

a kereskedelem ipari termeltetési akcióinak értéke a számítások szerint eléri a 250 millió forintot. biztatók a jövő kilátásai is, hiszen a kiállításokon folytatott tárgyalások alapján a belkereskedelmi minisztérium által is támogatott 98,5 millió forint hitel igénybevételével a mekofém 1981-től évi 250-350 ezer, eddig többségében nyugati importból beszerzett, háztartási ollót, s a következő öt évben 400 millió forint értékű rozsdamentes evőeszközt gyárt. a tarnamérai lerin tsz 30 millió hitel ellenében a lamparttal kooperálva évi 40-50 ezer szilárdtüzelésű kályha gyártására vállalkozott. nem megvetendő eredmény az sem, hogy a kiállításokra készült első katalógusban gyártásra javasolt 1305 termék már ezer alá csökkent. a hiányzó cikkek pótlásán kívül hazai termelőket találva számos, eddig külföldről behozott olyan áru gyártására is szerződést kötöttek, mint például a már említett mákdaráló és személymérleg, vagy a kenyérszéletelő, a pedálos vödör, az ütészálló pohár, a hőálló kerámiai sütőedény, a műanyag mosogatótál, amelyek importja megszüntethető.

a még folyamatban levő tárgyalások, valamint a november 17-19 között szegeden megrendezésre kerülő újabb „vevők vagyunk”, kiállítás várható eredményeit számítva a kereskedelem vezetőinek becslése szerint a katalógusban szereplő termékek mintegy felénél számolhat a lakosság a hiány megszüntetésével, a kínálat javulásával. /mti/

- . -

bb. 15. gépipari üzemvezetők országos szeminárium a sopronban a minőség vizsgálatáról

mzs/rj ká kz

1980. október 17.

pénteken sopronban megkezdődött a gépiparban tevékenykedő üzemvezetők kétnapos országos szeminárium. a tanácskozáson mintegy 200 szakember részvételével vitatják meg a minőség vizsgálatának kérdéseit. mint a megnyitón elhangzott: nem elegendő csupán a végterméket ellenőrizni, a termelés egész folyamatát átfogóan kontrollálni kell, kezdve a beérkező anyagok, alkatrészek felhasználás előtti vizsgálatától egészen a végtermék minősítéséig. csak a technológiai előírások megtartásának menet közbeni figyelemmel kísérése teszi lehetővé a hibaforrások időbeni kiiktatását. az ülésen hangoztatták, hogy a minőségi követelmények a kiéleződött világpiaci versenyben fokozottan előtérbe kerültek jól eladni ma csak jó minőségű árut lehet.

a szakemberek tíz szekcióban vitatják meg a minőségjavítással összefüggő tennivalókat. egyebek mellett szó lesz a munkaszervezésről, a veszteségcsökkentési eljárásokról, a gyártási folyamatok műszaki előkészítéséről és a minőségi munkára ösztönző bérezésről. /mti/

- . -

12.00 rj

-11-

M. S.

bb. 16. szocialista országok hír-, sajtó- és fotóügynökségei vezetőinek tanácskozása

pj/rj kz

1980. október 17.

Balatonaligán október 14-16-a között a szocialista országok hír-, sajtó- és fotóügynökségeinek vezetői értekezletet tartottak. a küldöttségek Bulgária, Csehszlovákia, Kambodzsa, Kuba, Laosz, Lengyelország, Mongólia, az NDK, a Szovjetunió, Vietnam és Magyarország 17 hír-, sajtó- és fotóügynökségét képviselték.

A tanácskozáson részt vett Györi Imre, az MSZMP központi bizottságának tagja, a KB osztályvezetője és Bajnok Zsolt államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke.

Az értekezleten áttekintették az egy évvel ezelőtti varsóban tartott vezérigazgatói konferencia óta végzett munkát és az együttműködés eredményeit. a testvérpártok központi bizottságai iránymutatásainak alapján egyeztetették a szocialista hír-, sajtó- és fotóügynökségek időszerű feladatait az ideológiai harcban. megvitatták a tájékoztató és propagandamunka hatékonyságával, fejlesztésével, mindenképp a szocialista építés eredményeinek bemutatásával összefüggő tennivalókat.

A tanácskozás résztvevői az UNESCO Belgrádban ülésező XXI. közgyűléséhez küldött levelükben biztosították a Világszervezetet,

hogy egyetértőleg támogatják az előző közgyűlésén elfogadott nyilatkozatot, amely szerint a tájékoztató szervezetek hozzá kell járulniuk a béke és a nemzetközi megértés erősítéséhez, a fajgyűlölet, a faji megkülönböztetés és a háborús uszítás elleni küzdelemhez.

A szocialista országok hír-, sajtó- és fotóügynökségei küldöttségeinek vezetőit pénteken fogadta Óvári Miklós, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.

x x x

Az MTI megújította együttműködési szerződését a Taszsz-szal, az APN-nel és a lengyel Interpress-szel, illetve együttműködési szerződést kötött a bolgár Sofiapress-szel. /mti/

-.-

12.05 rj

-12-

1319/17

bb. 17. harmadlagos eljárással növelik az olajkihozataalt - tanácskozás a lovászi olajmező jövőjéről

tóa/bam/rj kz

1980. október 17.

Négy évtizeddel ezelőtt, 1940. augusztusában kezdték meg az olajtermelést a délzalai Lovásziban. ebből az alkalomból pénteken tudományos tanácskozást tartottak a magyar olajipar vezető szakemberei. az ülésen elmondották, hogy az ország nagyságrendileg a harmadik lelőhelyén 40 év elteltével is termelnek, a rétegenergia folyamatban lévő megújítással pedig további, mintegy 15 esztendőre teszik biztonságossá a termelést ebben a térségben. a szakemberek ugyanis itt is megoldják a házakérettyei olajmezőn már üzemi méretekben kipróbált harmadlagos termelési eljárás alkalmazását. ennek során széndioxidot sajtolnak az olajtároló kőzetekbe. ez pótolja a termelés során lecsökkent rétegnomást, s ennek hatására megindul a kőzetben rekedt olajszemcsék áramlása. a szakemberek véleménye szerint ezzel az eljárással a földtani olajkészlet további 10-15 százaléka hozható felszínre. a lovászi olajmező esetében ez azt jelenti, hogy az eredeti összkészlet mintegy felét termelhetik ki, s ez világviszonylatban is jelentős eredmény.

A tudományos ülés résztvevői nagy fontosságúnak tartják a másod- és harmadlagos termelési technológiákat, mert mint hangsúlyozták: megnőtt a jelentősége minden tonna hazai kőolajnak. a kőolaj- és földgázbányászati vállalat szakemberei a jelenleg alkalmazott, a kihozataalt növelő eljárások mellett olyan termelési módszerek fejlesztésén dolgoznak, amelyek alkalmazásával az ezredforduló után is „élhetnek”, és olajat adhatnak a népgazdaságnak a délzalai szénhidrogénlelőhelyek. /mti/

-.-

bb. 18. gyermek-tüdőgyógyászok tanácskozása zalaegerszegen

tóa/bam/rj kz

1980. október 17.

huszonöt évvel ezelőtt az ország egyik tuberkulózissal legerősebben fertőzött megyéjében, Zalaiban alakult meg az első önálló vidéki gyermek-tüdőgyógyászati szakrendelő. a negyedszázados évforduló alkalmából pénteken tudományos ülést tartottak zalaegerszegen. a résztvevő 200 egészségügyi szakember a gyermek-tüdőgyógyászat eredményeit és időszerű feladatait vitatta meg. /folyt.köv./

12.15 rj

-13-

1315/17

bb. 18. / gyermek-tüdőgyógyászok... 1. folyt./rj

- a gyermek-tüdőgyógyászat kezdetén még százával vették gondozásba a fertőzött gyerekeket, az orvosok, ápolók és vöröskeresztesek áldozatkész munkájának eredményeképpen a megyében 1970-ben már mindössze egy megbetegedés fordult elő, s azóta is legfeljebb egy-egy esettel találkozhatnak évente. ugyanilyen örvendetes az országos átlag is - hangoztatták a tudományos ülés előadói. a tudomány segítségével sikerült a gyermek tbc-t megszüntetni, de azóta újabb egészségügyi probléma jelentkezett: ma a gyermek-légzési zavarok jelentik a nagyobb gondot a szakorvosoknak. ez a betegség évről-évre jobban terjed. ennek sokféle okozója lehet, ezért a gyógyítás módja is szelektív, a gyógykezelés időigényes, orvostól, ápolótól, betegről egyaránt türelmet kíván. a szakrendelők vizsgálati műszerei megfelelőek és elégségesek ahhoz, hogy már csecsemő-, illetve óvodás korban kiszűrjék a légzési zavarral küzdőket. /mti/

-.-

bb. 19. elhunyt gogolya László

dg/rj kz

1980. október 17.

gogolya László, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki a pártnak 1930-tól volt tagja, 76 éves korában elhunyt. temetése október 24-én, pénteken délután 3 órakor lesz a pest-erzsébeti temetőben.

mszmp xx. kerületi bizottsága.

/mti/

-.-

bb. 20. újabb termelési kiskörzet vas megyében

lér: ká/rj kz

1980. október 17.

péntektől újabb gazdálkodási kiskörzet kezdte meg működését vas megye jellegzetes tájegységén, az Őrségben, a szentgotthárdi szakszövetkezet, a rátóti, a bajánsényei, a kiskirákosi és az Őriszentpéteri termelőszövetkezetek részvételével.

az első ilyen kiskörzetet egy évvel ezelőtt a répcementi közös gazdaságok hozták létre az erők összefogására, egymás támogatására, a tapasztalatok hasznosítására. a körzethez tartozó gazdaságok segítik egymást gépekkel és közös tanfolyamokat is indítanak. *dkis*

/folyt.köv./
12.25 rj

-14-

13.07

bb. 20. / újabb termelési... 1. folyt./rj

az Őrségivel együtt ma már hét termelési kiskörzet működik vas megyében, s mivel a kezdeményezés hasznosnak bizonyul, az együttműködést tovább bővítik. /mti/

-.-

bb. 21. rekord a kaposvári cukorgyárban

káp/ká/rj kz

1980. október 17.

minden eddigi t meghaladó teljesítményt produkált az idény eddigi részében a kaposvári cukorgyár. a napi répa-feldolgozás - fennállása óta első alkalommal - meghaladja a 3000 tonnát. pénteken reggelre minden eddigi csucst megdöntötték: 3410 tonna nyersanyagból vonták ki az édességet, s 436 tonna cukrot raktároztak. az idény 27. napjáig 81 ezer tonna répa feldolgozásával, 9152 tonna cukor gyártásával a tervezett mennyiség több mint egynegyedét előállították. tavaly ugyanennyi idő alatt 1400 tonnával volt kevesebb a feldolgozott nyersanyag és husz százalékkal kevesebb a raktárba került cukor. /mti/

-.-

bb. 22. színjátszó gyermekek országos találkozója gyöngyösön

kov

/rj ká

1980. október 17.

pénteken gyöngyösön megkezdődött a színjátszó gyermekek országos találkozója. a gyermek együttesek a színjátszás, népi játékok, továbbá a tárgyformáló művészet területén mutatják be felkészültségüket a szakmai zsűrinek. a program keretében az együttesek vezetői szakmai tanácskozásokon beszélnek meg tapasztalataikat, cserélik ki módszereiket. /mti/

-.-

bb. 23. somogy első tsz-boltja barcon

káp/ká/rj kz

1980. október 17.

somogy legfiatalabb városában barcs központjában megnyitott a megye első tsz-boltja. az üzletben az országoshírű barcsi vörös csillag termelőszövetkezet árulja saját tej- és huskészítményeit, valamint a kaposvári huskominát és a somogy megyei sütiipari vállalat termékeit. ezenkívül hidegkonyhai készítmények gazdagítják az üzlet áruválasztékát. /mti/

-.-

12.35 rj

-15-

13.07

bb. 24. időjárásjelentés

rj kz

1980. október 17.

a meteorológiai intézet jelenti október 17-én pénteken 13 órakor:

válozékony idő

középpontjával franciaország fölött nagy kiterjedésű ciklon örvénylik, amely a skandináv-félsziget déli részén, a brit-szigeteken, nyugat- és délnyugat-európában változékony, szeles, többfelé esős időt okoz. a felsorolt területeket hűvös levegő árasztotta el, emiatt a hőmérséklet csúcserőke 2-5 fokkal elmaradt a sokévi átlagtól. ugyanakkor az appennini - és a balkán-félszigetet, valamint a kárpát-medencét dél felől meleg, szubtrópusi eredetű, léghullámok érték el, hatásukra a legmagasabb nappali hőmérséklet 2-7 fokkal meghaladta az elmúlt évek átlagát. a következő időszakban az említett ciklon áramlási rendszerében egyre nedvesebb léghullámok közelítik meg a kárpát-medencét is, emiatt szombaton már változékony időre számíthatunk.

házánkban csütörtökön északnyugaton és északkeleten erősen, máshol változóan felhős volt az ég. a duna-tiszaközén és az ország délnyugati, délkeleti vidékein 4-8 órás napsütést észleltek. csak néhány helyen volt jelentéktelen mennyiségű eső, zápor. a legmagasabb nappali hőmérséklet az erősen felhős helyeken 15-19, máshol 20-25 fok között alakult.

ma hajnalra néhány helyen köd keletkezett és szeszélyes területi eloszlásban 4-14 fokig hűlt le a levegő. a köd a délelőtti órákban mindenütt feloszlott, majd jobbára napos idő volt. több helyen megélénkült, helyenként megerősödött a déli, délkeleti szél. a hőmérséklet 11 órára általában 16,-23 fokig emelkedett.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 16,3 fok volt, 5,3 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1007 mb, mérsékelten süllyed.

/folyt. köv./
12.55 rj

-16-

13³⁰
07

bb. 24. /időjárásjelentés... 1. folyt./rj

várható időjárás szombat estig:

délnyugat felől fokozatosan megnövekvő felhőzet, eleinte ott, majd egyre több helyen záporral, zivatarral sokfelé megerősödő, a dunántúlon helyenként viharossá fokozódó déli, délkeleti, később délnyugatra, nyugatra forduló szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 9-14, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: általában 14-19 fok között.

a duna vízállása: budapestnél 398 cm, a hőmérséklete 10.8 fok

/mti/

--

bb. 25. kitüntetés

rj kz

1980. október 17.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa rónai rudolfnak, a kulturális kapcsolatok intézete volt elnökének több évtizedes munkásságát, tevékenységét, valamint az állami intézményekben és a magyar népköztársaság diplomáciai szolgálatában kifejtett munkásságát elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmából, a munka vörös zászló érdemrendjével kitüntetését adományozta.

a kitüntetését losonczi pál, az elnöki tanács elnöke adta át. jelen volt aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese és kornidesz mihály, az mszmp központi bizottsága osztályvezetője.

/mti/

--

13.15 rj

-17-

13⁴⁵
07

bb.26. timár mátyás hazaérkezett szófiából

sl/tr/pp/ig ie

1980. október 17.

pénteken hazaérkezett szófiából a magyar delegáció, amely timár mátyásnak, a magyar nemzeti bank elnökének vezetésével részt vett a nemzetközi beruházási bank és a nemzetközi gazdasági együttműködési bank tanácsülésén. az ngeb tanácsülésén a magyar delegáció vezetője elnökölt. a tanácsüléseken értékelték a bankok hitelezési tevékenységét, egyeztették a jövő évi munkatervét, továbbá tárgyaltak egyes konkrét fejlesztési hitelügyekről. /mti/

bb.27. idegenforgalmi hellyé vált a szársomlyó-hegyi szoborpark

igó/ká/ig ie

1980. október 17.

a szársomlyó-hegyi szoborpark idegenforgalmi nevezetességgé vált: évente százezer hazai és külföldi érdeklődő keresi fel. a látogatók kulturált fogadása végett a tanács ellátja a szükséges létesítményekkel a hajdani kőbányába települt szabadtéri műtermet. megkezdtek a szoborgyűjtemény végleges rendezését. ennek során az alkotások egy részét bemutatják, idegenben, is, így hat kőplasztikát budapesten, a széchenyi-hegyi rege parkban, tizenöt művet pedig pécsen, a mecsek lejtőjén levő pintér-kertben állítottak ki.

az 1968-ban alapított szársomlyói művésztelep pénteken zárta az idei alkotó évadját. a tavasztól őszig ott dolgozó cseh-szlovák, lengyel, magyar, olasz, osztrák és szovjet szobrászok munkája nyomán újabb művekkel gazdagodott a szársomlyó. a művészek ugyanis azzal viszonozzák a mecénás tanács vendégszeretetét, hogy a helyszínen hagyják alkotásaikat, tovább gyarapítva az Európában egyedülálló szabadtéri szobormuzeumot. /mti/

13.50/ig

- 18 -

15¹⁰
SP

bb.28. eger új kincsei

kov/bam/ig ie

1980. október 17.

ujabb értékekkel gazdagodott az idén az egri dobó istván vármuzeum. az ujonnan feltárt régészeti és ipartörténeti emlékeket bemutató kiállítást pénteken nyitották meg az egri várban. a kiállítás egyik legérdekesebb tárgya az a favödör, amelyet az ásatások során föllalt várkutban találtak. a feljegyzések szerint az 1552-es várharcok idején ilyen vödöröket használtak. a legújabb ásatások eredményeit a 16. századból származó birodalmi tallérok, 1562-ben nyomtatott könyvek és avarokori fegyverek is szemléltetik. eger ipartörténetét is számos dokumentum idézi. adományozás útján muzeumba került az odry család öt vásárosládája, amelyekben több mint 200 éven át szállította termékeit a mézeskalácsos dinasztia. /mti/

bb.29. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1980. október 17-én 14.00 óráig.

ig ie

1980. október 17.

1. építés és rekonstrukció
2. a kivitelezők szervezetek munkájáról
3. autósok vetélkedője budapesten
4. kacsafarmok vietnamban
5. őszi szemle
6. szabadtéri gabonamuzeum
7. madách gimnázium
8. megfúrták a sumonyi tavat
9. diósgyőri kombinált acélmű
10. 400 ezer ruhával több
11. bevált a cukortartalom szerinti répaátvétel
12. Lottószámok
13. európai ifjúsági szervezetek küldöttei
14. sikeres kezdeményezések /2. jav./
15. gépipari üzemvezetők szemináriuma
16. szocialista országok hír-, sajtó- és fotóügynökségei /3. jav./
17. Lovászi olajmező jövője
18. gyermek-tüdőgyógyászat
19. elhunyt gogolya lászló /4. jav./
20. újabb termelési kiskörzet
21. rekord a kaposvári cukorgyárban
22. színjátzó gyermekek országos találkozója
23. somogy első tsz-boltja
24. időjárás
25. kitüntetés
26. timár mátyás hazaérkezett
27. szársomlyói szoborpark
28. eger új kincsei
29. hírjegyzék

/mti/

/Az 1. jav. az 1.-es gogolya mezt./

14.10/ig

- 19 -

15²⁰
SP

bb.30. országos szolgáltatási konferencia székesfehérváron

zsi/ká/ig ie

1980. október 17.

kis létszámú, rugalmas alkalmazkodó javító egységek kialakításával hatékonyabbá és személyesebbé tehető a szolgáltatások, elsősorban a lakáskarbantartás és a gépkocsijavítás területén - emelték ki pénteken székesfehérváron az első országos szolgáltatási konferencián. a szolgáltatások megbízhatóságának és minőségének javítását az érdekeltség és felelősség fokozásával, például az általánnydíjas karbantartás kiterjesztésével, a vevőkapcsolatok javításával kívánják elérni. a cél az, hogy a háztartási gépek, híradástechnikai készülékek karbantartását lehetőleg a lakásban végezzék, s csökkentsék a várakozási időt.

a szervezési és vezetési tudományos társaság országos tanácskozásán a szakemberek a szolgáltatások fejlesztésének, a tevékenység minőségének és gazdaságosságának javítását célzó központi intézkedéseket, illetve vállalati szervezési formákat beszéltek meg. mint elhangzott: a szolgáltató állami-szövetkezeti szektor tavaly összesen 3,1 milliárd forint értékű lakossági szolgáltatást végzett, amelyhez egymilliárd forint állami támogatást - háromnegyed részben fejlesztési hozzájárulást - kapott. ez a tény mutatja, hogy miközben választékban, minőségben és vállalási időben az ágazat elmaradt a tényleges igényektől, nem is gördzik nyereséggel. ennek oka a túlzott központosításból eredő, fokozódó adminisztrációs és igazgatási teher, valamint a gazdálkodás és alkatrészellátás szervezetlensége. a székesfehérvári szolgáltatási konferencián javasolták, hogy a szakosított országos vállalatok egyszerűsítsék elszámolási, nyilvántartási rendszerüket, javítsák vevőkapcsolatukat és az igényekhez jobban alkalmazkodó üzletpolitikát alakítsanak ki. /mti/

- . -

bb.32. budapestre érkezett a mozambiki központi bank kormányzója

sl/tr/pp/ig ie

1980. október 17.

pénteken budapestre érkezett sergio vieira, a mozambiki központi bank kormányzója, miniszter, timár mátyásnak, a magyar nemzeti bank elnökének meghívására. a kormányzó minisztert elkísérte eneas comiche, a mozambiki fejlesztési bank elnöke. tárgyalásokat folytatnak a bankok közötti kapcsolatokról és a két országot érintő gazdasági és pénzügyi kérdésekről. /mti/

- . -

14.35/1g

- 20 -

11³⁰
3P

bb.31. teljesítették ötödik ötéves tervüket a tatabányai kelet-ii. bányauzem dolgozói

ráb/ká/ig ie

1980. október 17.

a tatabányai szénbányák kelet-ii. bányauzemének dolgozói felszínre küldték az ötödik ötéves tervük teljesítéséhez hiányzó utolsó tonnát szenet. 1976 óta több mint 2 millió tonna szenet fejtettek.

a szén termelését a föld alatti bányatérsegek rekonstrukciója közben növelték a bányauzem dolgozói. több nagy területű bányamező szénvagyona ugyanis teljesen kimerült, s ezek folyamatos pótlására nagy termelékenyséű frontfejtésen műszakonként 25 tonnás teljesítménnyel dolgoznak a bányászok, kétszer olyan magas termelékenységgel, mint a hagyományos technológiájú fejtésekben.

a bányauzem napi terve 95 vagon szén, de a tatabányaiak elhatározták, hogy az év hátralévő időszakában naponta több mint 100 vagonos átlaggal dolgoznak. /mti/

√ frontfejtéseket alakítottak ki. a jelenlegi legjobban gépesített

bb.33. jó ütemű az őszi betakarítás - értekezlet a mém-ben

ö/jf/tr/pp/ig ie

1980. október 17.

a gazdaságok az őszi betakarítást - az érési késedelmet is figyelembevéve - szervezeten és megfelelő ütemben végzik. a munkaidőt jól kihasználva a burgonya, a napraforgó és a silókukorica betakarítása befejezéshez közeledik, - állapította meg a tárcaközi mezőgazdasági koordinációs bizottság pénteki ülésén, amelyen az időszerű tennivalókat vették sorra.

a legnagyobb munkát a kukorica és a cukorrépa betakarítása és a szőlő szüretelése adja. a megkésített érés miatt a kukorica törésével hátrányban vannak; az elmúlt évi 40 százalékkal szemben az idén a termőterületnek eddig még csak 10-12 százalékáról takarították be a fontos takarmánynövényt. késésben vannak egyelőre a szüretelők is.

az elmúlt napokban maggyorsult az őszi buza vetése. erre nagy szükség van, hiszen a vetés optimális ideje már nem sokáig tart. az őszi felvásárlás időarányos a betakarítással.

/folyt. köv./
14.50/ig

- 21 -

11³⁰
3P

bb.33. / jó ütemű az folyt./1g

a bizottság arra figyelmeztetett, hogy a következő időszakban legalább 50 százalékkal több munkát kell elvégezni, mint az átlagos időjárású években. ezért nagy szükség van arra, hogy a munkaszervezését mindenütt korszerűsítsék, és a gazdaságok szorosabbra fűzzék az együttműködést. a lehetőség szerint a betakarításba be kell vonni a saját munkaerőn kívül nyugdíjasokat és a családtagokat, valamint a mezőgazdasági nagyüzemeket hagyományosan kisegítő diákságot is. a bizottsági ülésen szölkttk arról is, hogy a későre elhuzódó betakarítási munkák miatt a szokásosnál is jobban kell törődni a dolgozók és a kisegítők szociális ellátásával, kiszolgálásával.

/mti/

bb 34. balesetek

ve/um ie

1980. október 17.

a zombai „egyesült erővel”, mgtsz területén márton Antal 45 éves gépkocsivezető, helyi lakos tehergépkocsival egy terményszárító oldalának ütközött, ez összedült és maga alá temette az ott tartózkodó pesti jánosné 52 éves növénytermesztő, zombai lakost, aki a helyszínen meghalt.

nagykanizsán ringbauer sándor 57 éves kőműves, helyi lakos segédmotoros kerékpárjával egy utkereszteződésben összeütközött egy vele szemben közlekedő személykocsival és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint ringbauer figyelmetlenül és irányjelzés nélkül kanyaradott.

somogybabodon egy pótkocsis tehergépkocsi elütötte az uttesten áthaladó csekk istvánné 66 éves nyugdíjas, helyi lakost, aki a kórházba szállítás közben meghalt.

martonfa külterületén huberc jános 46 éves áfész-alkalmazott tehergépkocsival elütötte az út jobb oldalán előtte haladó takó ferenc 61 éves nyugdíjas, martonfai lakost, aki a helyszínen meghalt.

székkutas külterületén halustyik imre 28 éves bogárnár, helyi lakos személygépkocsijával előzés közben összeütközött a vele szemben szabályosan segédmotoros kerékpáron közlekedő kokovai miklós 25 éves traktorvezető, helyi lakossal, aki a helyszínen meghalt. /mti/

15.20/um

- 22 -

16¹⁵
3P

bb 35. elhunyt major lászló

pá um dg ie

1980. október 17.

major lászló nyugalmazot elektromérnök, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetés tulajdonosa, a párt, a munkásmozgalom régi harcosa 72 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása október 21-én délután 3 órakor lesz a farkasréti temetőben.

az mszmp xii. kerületi bizottsága

magyar partizán szövetség

/mti/

-.-

bb 36. lantos ferenc kiállítása salgótarjánban

csiz/um ká ie

1980. október 17.

a salgótarjáni ifjusági házban a szerkezet költészete címmel pénteken megnyílt lantos ferenc kiállítása. a tárlaton a művész ötvenöt grafikáját, zománc faliképét és festményét állították ki.

lantos ferenc a pécsi vizuális stúdió vezetője, a művészetben a vizuális nyelv jelrendszerét kutatja, keresve a rendszerezés lehetőségeit. célja: alkotásai önállóan is töltsék be a képzőművészeti mű funkcióit, ezenkívül segítsék a tárlatlátogatót eligazodni a mű jelrendszerében - mintegy kulcsot adva a kezébe más képzőművészeti alkotások megértéséhez is. /mti/

-.-

bb 37. átadták a forgalomnak a felújított szabadság-hidat

t az/ve um dg ie

1980. október 17.

a hidépitők négy hónapi - a tervezettnél hatvan nappal rövidebb - munkája után a szabadság hid ismét a közlekedés szolgálatában áll. péntek délután nagy csöngetéssel buda felől fölkapattatott a hidra a 47-es villamos, elhúzták a terelőkorklátokat, s hamarosan mindkét irányban összefüggő autósor haladt a négy turul szárnyai alatt. megérkezett az első 1-es autóbusz is, amely ezentúl ismét régi utvonalán jár.

/folyt.köv./

- 23 -

15.55/um

16¹⁵
3P

bb 37. /átadták ...1. folyt./um

Ellentétben a villamosokkal, a 47-es, 49-es járatok utvo-
nala ugyanis megrövidül, a madách téren építették ki az
új végállomást, a megszűnt szakaszon péntektől villa-
mospótló autóbuszok szállítják az utasokat, de nemcsak a
marx térig, hanem a jövőre megépülő metrószárny teljes
hosszában a Lehel piacig.

az újjáépített szabadság-hídon haladó autóbuszok, vil-
lamosok egyébként naponta 147 ezer utast szállítanak a két
part között, a budapesti hídon tömegközlekedési eszkö-
zökkel áthaladók egyötödét, a főváros harmadiknak épült
- 1896 októberében, a milleniumi ünnepségek keretében fel-
avatott - hidja ilyen szempontból rangsorolva a második he-
lyen áll.

a hid újjáépítésében a hidépítő vállalat irányításával
közreműködött 22 vállalat munkásai ezuttal is - mint
korábban a margit-hídon és a petőfi-hídon - összehangoltan,
dicséretes gyorsasággal dolgoztak. a munkálatok költsége
100 millió forintot tett ki. a rekonstrukció során az el-
aggott-rozsdásodott elemek helyébe 3 ezer mázsányi acélszer-
kezetet építettek be, tízezer négyzetméternyi felületet tiszt-
ogattak, mázoltak, 6700 négyzetméteren építették át a
közutat, fektették le a villamospálya lemezeit, szigeteltek,
aszfaltoztak, 760 méter hosszan fektették le a síneket, cse-
rélték a villamos felsővezetékét. ezen kívül felszereltek
3 kilométernyi kábelt, felújították a közvilágítást. számos
egyéb tennivalót is a hid átépítéséhez igazítottak: felújít-
ták 4800 négyzetméternyi csatlakozó közutat és járdát,
mintegy 10 kilométer hosszan rendbetették a terelő utvonalak
burkolatát, a két hídfőben is kicserélték a közmű-veze-
tékeket, a hátralévő teendőik - a hídon átvezető járdák asz-
faltozása - már nem akadályozzák a forgalmat.

a hidépítők következő nagy feladata az árpád-híd átépi-
tése lesz, ide csoportosítják át az erőket, az óbudát angyal-
földdel összekötő hid jövő esztendőből kezdődő rekonstruk-
cióját megelőzően a duna-parti ut építését fejezik be. /mti/

-.-

- 24 -

16.00/um

16⁰⁰
3P

bb 38. cél a lakosság szolgálata, jobb ellátása - tájékoz-
tató az üzletek működési formáiról

t kf/gg um pp ie

1980. október 17.

a kiskereskedelmi és vendéglátó üzletek működéséről szó-
ló minisztertanácsi rendelet végrehajtására kiadott minisz-
teri jogszabály - amely a magyar közlöny szeptember 30-i
számában részletes eligazítást ad az érdeklődőknek - meg-
teremtette az alapot az új üzemeltetési formák bevezetésé-
hez, a rendelet egyes kérdéseiről tartottak pénteken tájé-
koztató megbeszélést a belkereskedelmi minisztériumban.

elmondották, hogy az új szabályozásnak megfelelően a kis-
kereskedelmi hálózat öt üzemeltetési formában működik. a szo-
ros elszámolás megmarad elsősorban a nagy üzletekben, az
áruházakban, ugyancsak marad a szabadkasszás rendszer, fő-
leg vidéken a szövetkezeti kereskedelmi bolthálózatban, s
ott ahol az új formákra nem találnak vállalkozót, a ven-
déglátásban viszont 1982 végén megszűnik. a legújabb forma,
a szerződéses rendszer 1981. január 1-től alkalmazható. s
bár kétszer is szabályozták, mégis ujnak számít a némileg
módosított bérleti rendszer is, hiszen a bolti kiskereske-
delem nem nagyon élt vele, alig több mint száz üzletet adtak
bérbe, a vendéglátásbeli alkalmazására pedig korábban nem
volt lehetőség. az ötödik forma a magánkereskedelem, amely-
nek további fejlődésével számolnak.

az új üzemeltetési formák bevezetését, a régiéket tovább-
fejlesztését az indokolta, hogy a kereskedelmi üzletek 90
százalékában tíz vagy ennél kevesebb dolgozót foglalkoztat-
nak, mindössze kétezerre tehető a kereskedelmi „nagyüzemek”,
száma. egy részük szoros elszámolásban, többségük pedig
szabadkasszás rendszerben üzemel. ezek a formák azonban már
nem mindenben felelnek meg a mai követelményeknek. a bol-
tok régi módszer szerinti fenntartásához, üzemeltetéséhez
mintegy három milliárd forint beruházásra és egyéb befekte-
tésre, valamint 15-20 ezer új dolgozóra lett volna szükség.

a szerződéses és a bérleti rendszer legfőbb célja, hogy
az üzletvezetők nagyobb önállósága, érdekeltsége útján
is biztosítsa a lakosság szolgálatát, jobb ellátását. jelen-
leg a boltok vezetőinek keresete között legfeljebb 300-400
forint volt a különbség, a jövőben az üzletvezető teljes
jövedelme a bolt eredményességétől függ.

/folyt.köv./

- 25 -

16.20/um

17⁰⁰
3P

bb 38. /cél a lakosság.....1.folyt./um

a rendelkezéstől azt is várják, hogy ismét megnyílnak a bezárt boltok, gyorsabb, figyelmesebb, udvariasabb lesz a kiszolgálás, gazdaságosabbá válik a kereskedelmi munka, s csökken a vállalati adminisztráció is.

a rendelkezés szerint a bérleti rendszer új feltételei már szeptember 30-tól érvényesek, a létszámhiány miatt bezárt boltok tehát akár azonnal bérbeadhatók. a minisztérium tíz állami vállalatot és hét szövetkezetet jelölt ki arra, hogy gyorsított ütemben teremtsék meg a feltételeket s januárban már működhessenek az első szerződéses üzletek. a számítások szerint a vállalkozóknak kiadott kisboltok bonyolítják le majd az összes kereskedelmi forgalom 8 százalékát, míg a bérletbe adandó üzletek a forgalom 2 százalékát. a vendéglátásban ez az arány magasabb lesz. most elsősorban a vendéglátó, az élelmiszer, a zöldség-gyümölcs boltok, a virágüzletek és a husboltok szerződéses üzemeltetéséhez számítanak vállalkozókra.

a rendelkezés szerint a bérleti és a szerződéses üzleteket - s a velük kapcsolatos feltételeket - nyilvánosan hirdetik meg, s odaitélésükről is közjegyző jelenlétében ugyancsak nyilvános versenytárgyaláson döntenek. /mti/

-.-

bb 39. urbenvita 80 - tanácskozás az egészségesebb, otthonosabb környezetről

t bi/tr um pp ie

1980. október 17.

az építőipari tudományos egyesület október 21-23 között urbenvita 80 címmel rendezte meg a II. környezetvédelmi konferenciát - erről tájékoztatta a sajtó képviselőit pénteken a technika házában Jancsó Gábor, az éte környezetvédelmi bizottságának vezetője. mint mondotta, a háromnapos tanácskozáson elsősorban a települések környezetvédelmének gyakorlati feladataival foglalkoznak. mivel a lakott területeken összegeződnek, egymást erősítik az ember életét károsan befolyásoló hatások, fokozott figyelmet kell fordítani a települési környezetre.

/folyt.köv./

- 26 -

16.25/um

H¹¹
3P

bb 39. /urbenvita ...1.folyt./um

ma már általános az a nézet, hogy nem elég az ártalmakkal szembeni passzív védekezés, hanem a környezet tervszerű fejlesztésére, egészségesebbé és otthonosabbá tételére is szükség van. ezért egyre több olyan városrendezési terv készül, amely felhasználja az ezzel kapcsolatos kutatások eredményeit.

az elért szemléletváltozás és eredmények mellett még jónéhány gond vár megoldásra. bár nagy mértékben javult a települések vezetékes ivóvíz-ellátása, változatlanul nehézséget okoz, hogy nem fejlődött ezzel párhuzamosan a csatornahálózat. az ország lakosságának csaknem 40 százaléka nem sziv tiszta levegőt, ebben elsősorban a közlekedés játszik egyre nagyobb szerepet. a zaj az egyik legkellemetlenebb és legáltalánosabb károsítója a környezetnek. mérséklése érdekében szintén a tervező asztalokig kell visszamenni - ott és olyan épületeket kell tervezni, ahol és amelyekben a lakókat nem zavarja a külső zaj, másrészt szorgalmazni kell, hogy a zajokat keletkezésük helyén csökkentsék.

az 59 magyar és nyolc külföldi előadason túl helyszíni bemutatók, vállalati konzulációk segítik a tanácskozó szakemberek munkáját. a konferencia időtartama alatt két környezetvédelmi kiállítás is megtekinthető a magyar építőművészek szövetsége /budapest, viii. dienes lászló utca 2./ és a magyar urbanisztikai társaság /budapest, viii. rákóczi ut 7./ székházában. /mti/

-.-

bb 40. elkészült a paksi atomerőmű kazettaátrakó berendezése

i be/um pp ie

1980. október 17.

a ganz-mávag mozdony-, vagon- és gépgyárban elkészült a paksi atomerőmű részére szovjet licenc alapján gyártott kazettaátrakó berendezés prototípusa és pénteken bemutatták a sajtó képviselőinek.

a tartozékaival együtt több mint száz tonnás berendezés emberi kéz beavatkozása nélkül, távvezérelt manipulátor-ként majd a paksi atomerőmű I. számú reaktorát szolgálja ki. ezzel a berendezéssel emelik be a reaktortérbe, illetve veszik ki onnan és teszik át a pihentető medencébe azokat a két és fél méter magas, 270 kilogramm súlyú kazettákat, amelyek a hasadó anyagokat tartalmazzák.

/folyt.köv./
16.35/um

- 27 -

H¹⁰
3P

bb 40. /elkészült a paksi....1.folyt./um

mindehhez egy 20 méter hosszúra kinyitható telészkóp nyulik le a reaktortérbe, 2 milliméteres pontossággal. a pihentető medencében ugyancsak ennek a segítségével teszik be védőtokba a kiégett kazettákat, mely mintegy pajzsként fogja körül és a későbbi szállításkor megóvja a környezetet a sugárzástól. a reaktortérben a tájékozódást egy, ugyancsak a mélybe lebocsájtott ipari kamera szolgálja, mely a munkafolyamat nyomonkísérésén túl alkalmas magának a reaktortestnek az ellenőrzésére is.

a kazettaátrakó villamos berendezéseit szovjet alkatrészekből az egyesült villamosgépgyár készítette. a jövőben e két vállalat látja el gyártásszakosítási egyezmény alapján a szocialista országokban épülő atomerőműveket kazettaátrakókkal. 1981-ben már az ndk és csehszlovákia részére készül ilyen berendezés, a vi. ötéves terv során pedig várhatóan még több mint 20 ilyen kazettaátrakó manipulátort szállít a két magyar vállalat, de ezeket már teljes egészében hazai anyagból, alkatrészekből felépítve. /mti/

-.-

bb 41. kádár jános üdvözlő távirata kim ir szen-hez

k/s um bc hgy

1980. október 17.

kádár jános a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára táviratban üdvözölte kim ir szen-t a koreai munkapárt központi bizottságának főtítkárává történt újráválasztása alkalmából. /mti/

-.-

bb 42. együttes ülést tartott az obt elnöksége és a békevilágparlament magyar előkészítő bizottsága

t ma/pá um bc hgy

1980. október 17.

a közelmúltban szófiában megrendezett népek világparlamentje a békéért nemzetközi fórum tapasztalatait, s a bolgár fővárosban elfogadott határozatokból adódó hazai mozgalmi teendőket vitatta meg pénteki együttes ülésén az országos béketanács elnöksége és a békevilágparlament magyar nemzeti előkészítő bizottsága.

/folyt.köv./
16.45/um

- 28 -

17¹⁵
3P

bb 42. /együttes ülést ...1.folyt./um

a tanácskozáson - amelyet kállai gyula, a hazafias népfront országos tanácsának és a magyar előkészítő bizottságának elnöke vezetett - megjelent és felszólalt sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hnf öt főtítkára.

a békevilágparlament munkájáról sebestyén nándorné az obt elnöke, a békevilágparlament elnökségi tagja számolt be. hangsúlyozta, hogy a több mint 130 országból részt vett 2260 küldött feszültségekkel terhes, bonyolult nemzetközi helyzetben tanácskozott, s az összefogás, a közös cselekvés parancsoló szükségességére hívta fel a nemzetközi közvélemény figyelmét. a több mint 350 párt, s a száznál több nemzetközi szervezet képviselői az enyhülés folytatásának és védelmének, a leszerelésnek, az európai biztonság és együttműködés, valamint a fejlődő országok ügyének szentelték a legnagyobb figyelmet. a sokféle világnézetet valló politikusok, parlamenti képviselők, kormánytagok, tudósok több dokumentumot fogadtak el, állást foglalva a nemzetközi élet legfontosabb kérdéseiben. ebből a felelősségteljes munkából a magyar küldöttség munkaokmányok elkészítésével, javaslatokkal, s nagyon aktív munkával vette ki a részét.

a következő hetekben, hónapokban a világparlament és az azt követő békevilágparlamenti ülés állásfoglalásainak széles körű megismertetése lesz a hazai mozgalom egyik legfontosabb feladata - hangsúlyozta tájékoztatójában kovács béla, az obt főtítkára, a hnf öt titkára. nem a dokumentumok szövegét, hanem a szófiai tanácskozásnak a társadalmi erőket összefogni kívánó szellemét, a főbb nemzetközi folyamatokról kialakított értékelés lényegét kívánják átadni hazánk lakosságának. erre is lehetőség nyílik a népfront mozgalom vii. kongresszusának már országsszerte megkezdődött előkészületein, a választásokat megelőző lakossági párbeszédeken.

a magyar békemozgalom főtítkára ezt követően felhívta a figyelmet annak a felhívásnak a jelentőségére, amelyet a bvt elnöksége idén májusban tett közzé budapesten megtartott ülésén. úgy tűnik, hogy e mozgósító dokumentum szelleme - a „ne azt keressük, ami szétválaszt, hanem azt, ami összeköt”, - széles körű egyetértésre talált, s mindinkább meghatározza a nemzetközi mozgalom tevékenységét. éppen ezért az obt a jövőben nemzetközi kapcsolataiban még nagyobb súlyt helyez ezen alapelvek gyakorlati megvalósítására. a véleménycserékben, a két- és a sokoldalú találkozókban - tiszteltetben tartva az eltérő véleményeket, állásfoglalásokat - a más társadalmi berendezkedésű országok mozgalmával összekötő szálak erősítésére törekszik.

/folyt.köv./
16.50/um

- 29 -

17²⁰
3P

bb 42. /együttes ülést...2.folyt./um

gazdag program megvalósítása vár a közeljövőben az obt aktivistáinak népes táborára. egymást követik az őszi szolidaritási hónap akciói, november 10. és december 15. között pedig országszerte papi békegyűléseken találkoznak a különböző egyházak képviselői. az országos béketanács a magyar ensz társasággal, és a tit-tel közösen az idén is megrendezi a leszerelési hetet, a fegyverkezési hajszát a nato új hadászati koncepciójának veszélyeit állítva a rendezvénysorozat középpontjába. a szófiai világparlament anyagát nagy alaposággal feldolgozzák az obt munkabizottságai is.

az elnökségi ülésen felszólalt még angyal barnabás, bíró józsef, bugár jánosné, harmati sándor, pethes istván, réczei lászló és szádeczky-kardoss elemér. /mti/

-.-

bb 46. fazekas tájházat avattak tiszafüreden

end/um bam hgy

1980. október 17.

fazekas tájházat avattak pénteken tiszafüreden. a folyómenti település nagymultú fazekas dinasztiájának, a nyuzó családnak az elmúlt században épült és most felújított népi építészeti stílusú házában kapott helyet a gazdag gyűjtemény. az állandó tárlat a régi füredi cserepek forma-, szín- és mintagazdagságáról, a neves mesterek alkotóműhelyeiről, munkásságáról ad áttekintést.

a tiszafüredi fazekasság, amely a xix. században élte virágkorát, a leghíresebbek közé tartozik hazánkban. ezt tanúsítja a néprajzi múzeum népi kerámiagyűjteménye is, amelyben a füredi „termés”, a legszebb és a legváltozatosabb. a néprajzi kutatók ötvenöt olyan népi agyagművészt vettek számba, akik világhírnévre emelték az ősi füredi fazekasságot. /mti/

-.-

bb 50. puja frigyés hazaérkezett new yorkból

k tr um bc

1980. október 17.

puja frigyés külügyminiszter pénteken hazaérkezett new yorkból, az ensz közgyűlés xxxv. ülészakaról. /mti/

16.58/um

- 30 -

17.15
BP

bb. 43. az idős emberek hete a közlekedésben

t/km/jk/dg/gw hgy

1980. október 17.

október 17-től rendezik meg a közlekedésben az „idős emberek hetét... immár ötödik alkalommal irányítják a társadalom, s ezen belül mindenekelőtt a gépjárművezetők figyelmét arra: a 60 éven felüliek több segítségre, megértésre és féltésre szorulnak - mondotta vincze győző ezredes, az országos közlekedésbiztonsági tanács titkára, a muosz közlekedési szakosztályának pénteki rendezvényén.

ezekben a napokban országszerte a közlekedésbiztonsági tanács sok száz aktivistája keresi fel a szociális otthonok lakóit, látogat el a nyugdíjasklubokba, a művelődési otthonokba; az üzemekben pedig nyugdíjastalálkozókat szerveznek. mindenütt hasznos és megszívlelendő tanácsokkal látják el az idős korosztály tagjait, ismertetik velük a közlekedés alapvető szabályait. felhívják az uttőrőcsapatok figyelmét, hogy amikor iskolájuk közelében közlekedési ügyelettel segítik a diáktársak biztonságos átkelését, gondoljanak az idős emberekre is. szervezzenek számukra is - a forgalomban részvételüket megkönnyítendő - kis társadalmi csoportokat, és ne csak az „idős emberek hetén... a volán párt-és szakszervezeti szervei, a szocialista brigádok is sokat tehetnek azért, hogy jobb belátásra, fokozottabb segítségnyújtásra késztessek az egyébként igen fárasztó munkát végző járművezetőket.

az öregekről, a gyalogosok derékhadáról van szó, s egyben a legtöbb balesetet elszenvedők korosztályáról. a tavalyi, csaknem 7000 gyalogosebaleset közül 727 végződött végzetes tragédiával, s ebből háromszáznegyvenen 60 éven felüliek voltak. tehát az utakon életüket vesztett gyalogosoknak csaknem a fele az idősebb korosztályhoz tartozott. ez a körülmény is ráirányítja a figyelmet arra, hogy az idős gyalogosok fokozottabban veszélyeztetettek az utakon. azokat a gépkocsiveetőket, motorosokat és más járművezetőket, akiket már eleve türelmetlenség fog el, ha tétovázó, bizonytalan látú, koros embert látnak, és őket fokozottabb gázdással igyekeznek siettetni, talán a statisztika e legszomorúbb része jobb belátásra bírja mindig gondolni kell arra, hogy a mai idős emberek fiatal éveiket még nem a motorizáció korában élték le. az előrehaladottabb koruk - a gyermekekhez hasonlóan - bizonytalanok az utkereszteződésben, szívesebben mennek át egyenes utszakason, sőt parkoló járművek között is. nehezen itélik meg a közlekedő járművek sebességét és távolságát, kevésbé képesek a közlekedésben több jelenséget egyidejűleg észrevenni, és azokra reagálni. ez magyarázza, hogy sokszor a járdaszegélynél állnak és várakoznak, majd hirtelen, váratlanul lépnek egy gépkocsi előtt az uttestre.

/folyt. köv./
16.55/gw

- 31 -

17.30
BP

bb. 43 /az idős emberek hete.....1.folyt./gw

vincze győző ismértette az év első hét hónapjának közlekedési statisztikáját is. kedvező jelenség, hogy az összbaesetek száma július végéig az előző év azonos időszakához viszonyítva 11 százalékkal csökkent, s a halálos tragédiák száma is 14 százalékkal kevesebb volt, mint egy évvel ezelőtt. a 60 éven felülieket ért balesetek száma öt százalékkal mérséklődött. kedvezőtlen viszont, hogy a segédmotorosoknál csak 4 százalékkal mérséklődött a balesetek száma. ugyancsak minimális a csökkenés a 7-14 éves korosztálynál. nem sikerült előrelépni az ittas vezetés visszaszorításában, hiába minden intő szó, szigorúság. a balesetek 17,3 százalékának okozója a felelőtlen poharazgatás volt. kirívóan rossz ebből a szempontból a segédmotorosok morálja: a balesetet okozó segédmotorosok 36 százalékánál találtak alkoholt a szervezetben.

a balesetek számának csökkenésében elsődleges szerepe van a tavaly bevezetett sebességkorlátozásnak. jól bizonyítja ezt, hogy lakott területeken kívül - az átlagot meghaladóan - 20 százalékkal kevesebb baleset történt az év első hét hónapjában. beváltak a süritett - most októberben is folyó - fokozott közúti ellenőrzési akciók is. /mti/

bb. 51. kiállítások győrött és sopronban

mz/bam/gw hgy

1980. október 17.

pénteken három kiállítás nyílt győr-sopron megyében. a győri xantus jános múzeum képtára adott otthont a fiatal képzőművészek stúdiója anyagának. a stúdió és a győr-sopron megyei tanács; duna címmel hirdetett pályázatot. a beküldött mintegy 70 mű: grafikák, festmények, szobrok és érmek láthatók a képtárban. a megnyitón adták át a pályázati díjakat. az alkotások témája a dunához, az országokat és népeket összekötő folyóhoz kapcsolódik.

fülöp lajos veszprémi festőművész munkásságát bemutató kiállítás nyílt a győri műcsarnokban. a tárlaton csaknem félszáz olajképet és akvarellt vonultat fel. alkotásainak ihletője a dunántúli táj, a balaton és a bakony vidéke. a természet szépségei mellett azonban megörökíti a tevékenykedő, az alkotó embert is.

ugyancsak a természetet, szűkebb hazáját, sopront és környékét ábrázolja festményein timár antal. első önálló tárlatának a soproni pataký istván ifjusági ház adott helyet. /mti/

17.05/gw

- 32 -

17⁴⁰
31

bb 54.

k ö z l e m é n y

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának

1980. október 16-i üléséről

um hgy

1980. október 17.

"a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága 1980. október 16-án kádár jános elvtárs elnökletével ülést tartott. az ülésen a központi bizottság tagjain kívül részt vettek: a központi ellenőrző bizottság elnöke és titkára, a központi bizottság osztályvezetői, a megyei pártbizottságok első titkárai, a budapesti pártbizottság titkára, a szakszervezetek országos tanácsának titkárai, a minisztertanács tagjai, a központi sajtó vezetői.

a központi bizottság kegyelettel emlékezett meg elhunyt tagjáról, gergely istván elvtársról.

a központi bizottság megvitatta és elfogadta:

- gyenes andrás elvtársnak, a központi bizottság titkárának előterjesztésében az időszerű nemzetközi kérdésekről adott tájékoztatót;

- lázár györgy elvtársnak, a politikai bizottság tagjának, a minisztertanács elnökének előterjesztésében az iparirányítás fejlesztésének alapelveit;

- németh károly elvtársnak, a politikai bizottság tagjának, a központi bizottság titkárának előterjesztésében a tagdíjfizetés helyzetével foglalkozó jelentést és a párttagsági díj fizetésének új rendjére vonatkozó javaslatot.

i.

a központi bizottság áttekintette a nemzetközi helyzetet, a párt- és az állami szerveknek a legutóbbi ülés óta végzett külpolitikai tevékenységét, és megállapította:

/folyt.köv./

- 33 -

17.20/um

17⁴⁰
31

bb 54. /közlemény....1.folyt./um

1./ a világpolitikában továbbra is egyidejűleg hatnak az enyhülés és a feszültség tényezői. kedvezőtlenül befolyásolják a nemzetközi helyzetet a régebbi feszültségforrások, és az új, helyi fegyveres konfliktusok. folytatódik a szélsőséges imperialista erők által szított, az emberiség békéjét fenyegető fegyverkezési verseny. ugyanakkor tovább növelték aktivitásukat az enyhülésért harcoló erők, amelyek a vitás kérdéseket politikai eszközökkel, tárgyalások útján kívánják rendezni. erőfeszítéseik eredményeként az utóbbi hónapokban ismét megélték a párbeszéd a szocialista országok és a tőkés országok vezető államférfiai között.

2./ a szocialista közösség országai az elmúlt időszakban is konstruktív erőfeszítéseket tettek a nemzetközi kapcsolatokban meghonosított együttműködési normák fenntartásáért, a kölcsönös bizalom erősítéséért. külpolitikai lépéseik, a két- és többoldalu találkozók megfogalmazott álláspontjuk, újabb előremutató kezdeményezéseik szemléletesen bizonyítják, hogy nem törekszenek katonai fölényre, változatlanul abban érdekeltek, hogy az egyenlő biztonság a fegyverzetek alacsonyabb szintjén valósuljon meg.

a központi bizottság üdvözli a szovjetunióknak azt a nagyfontosságú javaslatát, hogy haladéktalanul tárgyaljanak a középtávolságú nukleáris fegyverekről, beleértve az előretolt amerikai nukleáris eszközöket is. helyesli és támogatja a szocialista országoknak a bécsi haderőcsökkentési tárgyalásokon előterjesztett, a nato-országok álláspontját is figyelembe vevő közös kezdeményezését, továbbá a szovjetunióknak az ENSZ közgyűlés jelenlegi ülésén tett javaslatát.

a központi bizottság a nemzetközi enyhülés és a béke jövőjének szempontjából elengedhetetlennek tartja a hadászati fegyverek korlátozásáról szóló salt-ii szerződés mielőbbi ratifikálását. elítéli a fegyverkezés fokozására, a szocialista országokkal szembeni katonai erőfölény megteremtésére irányuló nato törekvéseket. fontosnak tartja a korlátozott nukleáris háborúról szóló hamis és antihumánus doktrína elleni határozott fellépést, veszélyességének leleplezését a nemzetközi közvélemény előtt.

/folyt.köv./

- 34 -

17.25/um

17.25
31

bb 54. /közlemény....2.folyt./um

a központi bizottság rámutatott, hogy a nemzetközi béke és biztonság megszilárdítása, a bizalom erősítése az államoktól és a kormányoktól felelős külpolitikai magatartást, további közös erőfeszítéseket igényel. ebből kiindulva pozitívan értékeli, hogy sor került a szovjetunió és franciaország, a szovjetunió és a német szövetségi köztársaság vezetőinek legfelsőbb szintű találkozására, a szovjet és az amerikai külügyminiszter közötti közvetlen kapcsolatok újrafelvételére, a madridi értekezletet előkészítő tanácskozás összehívására.

a központi bizottság meggyőződése, hogy a békés egymás mellett élés érvényesítése, az enyhülés eredményeinek megőrzése és továbbfejlesztése minden ország alapvető érdeke, és találkozik a népek békeakarásával.

3./ a központi bizottság megállapította, hogy a szilárd alapokon nyugvó és jól fejlődő magyar-szovjet együttműködés kiemelkedő jelentőségű eseménye volt kádár jános és leonyid iljics brezsnyev elvtársak júliusi találkozója a krim félszigeten. ismételten megerősítették pártjaink, országaink egységét, népeink közös elveken és azonos célokon alapuló történelmi barátságát. a találkozó eredményesen járult hozzá az élet minden fő területét átfogó együttműködésünk fejlesztéséhez.

a központi bizottság nagyra értékeli, hogy a nemzetközi helyzet megítélésében pártjaink között teljes a nézetazonosság, és azonos módon közelítjük meg az enyhülésért, a leszerelésért, a békéért, valamint a kommunista és munkásmozgalom egységéért vívott küzdelem feladatait.

4./ a magyar népköztársaság állami vezető testületei és képviselői az elmúlt időszakban is széles körű és aktív nemzetközi tevékenységet fejtettek ki.

erősödött együttműködésünk a szocialista országokkal. jól szolgált a kétoldali kapcsolataink fejlesztését a jugoszláv miniszterelnök magyarországi látogatása, parlamenti küldöttségünk mongóliai útja, továbbá a magyar-vietnami külügyminiszteri találkozó.

/folyt.köv./

- 35 -

17.30/um

17.30
31

a fejlődő országokhoz fűződő kapcsolataink fejlesztésének fontos eseménye volt losonczi pál elvtársnak, az elnöki tanács elnökének etiópiában, mozambikban, tanzániában és zambiában tett hivatalos, baráti látogatása, valamint átutazása során algériában, cipruson, a jemeni népi demokratikus köztársaságban és nigériában folytatott megbeszélése. jelentős esemény volt az indiai parlamenti küldöttség, az indonéz és a kongói külügyminiszter magyarországi látogatása. párt- és kormányküldöttségünk részt vett az iraki forradalom 12. évfordulójának ünnepein.

a központi bizottság megerősítette, hogy a békés egymás mellett élés jegyében hazánk változatlanul érdekelt a különböző társadalmi rendszerű országok közötti kapcsolatok fenntartásában és fejlesztésében. ennek gyakorlati megvalósításához járultak hozzá a magyar-svájci, a magyar-francia és a magyar-nszk külügyminiszteri tárgyalások.

hasznos véleménycserére adott lehetőséget államunk és a vatikán kapcsolatairól, az európai béke és biztonság kérdéseiről agostino casaroli biboros államtitkár magyarországi látogatása.

5./ a magyar dolgozók nagy figyelemmel és felelősségtudattal követik nyomon a lengyelországi eseményeket. pártunk és népünk szolidáris a lengyel kommunistákkal és a testvéri lengyel néppel, a lengyel népköztársasággal, amelylyel sokoldalú - politikai, gazdasági és kulturális - együttműködést folytatunk, és azonos szövetségi rendszerhez tartozunk. a lengyel néphez fűződő hagyományos történelmi kapcsolatunk és barátságunk az utóbbi évtizedekben szocialista alapokon tovább erősödött és gazdagodott. mint partnerek és szövetségesek is érdekeltek vagyunk abban, hogy a lengyel népköztársaság helyzete szilárd legyen. bizunk benne, hogy a lengyel egyesült munkáspárt vezetésével a lengyel munkáosztály, a lengyel nép a rendszerellenes erők tevékenységét visszaverve szocialista megoldást talál az ország jelenét és jövőjét érintő kérdésekre.

/folyt.köv./

- 36 -

17.35/um

17¹⁵
3P

6./ nagy fontossága van a világbéke megőrzésében érdekelt különböző társadalmi osztályok, rétegek, politikai mozgalmak és eszmei áramlatok összefogásának. ezt demonstrálta a „népek világparlamentje a békéért”, elnevezésű szöfiai találkozó, az ott elfogadott felhívás. a szakszervezeti világszövetség főtanácsának közelmúltban megtartott moszkvai ülése is hangsúlyozta, hogy a dolgozók érdekeit legjobban az enyhülés, a békés egymás mellett élés további térhódítása közepette lehet megvédeni. nagy jelentőségű tanácskozást tartottak budapesten a különböző politikai irányzatokhoz tartozó nemzeti és nemzetközi ifjusági és diákszervezetek küldöttei. első találkozásjukon a fiatalok a helsinki záróokmány szellemében sikraszálltak a párbeszéd és az együttműködés folytatásáért, és létrehozták az európai ifjusági együttműködés szervezetét.

7./ a tartós béke és biztonság megteremtéséhez elengedhetetlen a háborus tüzfészkek felszámolása, a fegyveres konfliktusok megszüntetése, a vitás kérdéseknek az érintett népek érdekeivel összhangban álló tárgyalásos rendezése.

a központi bizottság aggodalommal mutatott rá, hogy miközben változatlanul rendezetlen és veszélyekkel terhes a közel-keleti helyzet, a közép-keleten fegyveres konfliktus robbant ki. irak és irán népeinek érdeke azt kívánja, hogy a két fél tárgyalások útján találjon politikai megoldást a közöttük fennálló vitás kérdések rendezésére.

8./ a központi bizottság legutóbbi ülése óta tovább erősödtek pártkapcsolataink. hazánkban fogadtuk a francia és a martiniquei testvérpárt főtitkárát. megbeszéléseket folytattunk több szocialista, fejlődő és tőkés ország kommunista pártjának képviselőivel. pártküldöttségünk részt vett a koreai munkapárt vi. kongresszusán.

hasznos véleménycserére került sor a finn szociáldemokrata párt elnökével és más szocialista, szociáldemokrata pártok képviselőivel.

/folyt.köv./

- 37 -

17.40/um

18¹⁵
3P

ii.

a központi bizottság megállapította, hogy az iparirányítás mai szervezete hosszú időn át jól szolgált a szocialista építőmunkát, a népgazdasági tervezéshez és a gazdasági szabályozáshoz képest azonban elmarad az ipar központi irányító és vállalati szervezetének fejlődése. az előttünk álló gazdasági feladatok megoldása azt követeli, hogy az irányítás valamennyi fő elemét, a népgazdasági tervezést, a gazdasági szabályozást és a szervezeti kereteket egyaránt összhangba hozzuk a magasabb színvonalú munka követelményével.

az utóbbi években számos intézkedés javította a népgazdaság irányítását, a központi bizottság ezek folytatásaként olyan további intézkedéseket tart szükségesnek, amelyek lehetővé teszik, hogy a kormány munkájában erősödjék az iparpolitika kidolgozásának és megvalósításának irányítása, a végrehajtásban pedig növekedjék az érdekeltségre alapozott vállalati felelősség és önállóság.

az ipar központi irányításának feladata:

- az iparpolitikai koncepciók, az ágazat- és termelésfejlesztési javaslatok kidolgozása és összehangolása;

- a műszaki fejlesztés és az ipari kutatások fő irányainak kijelölése és koordinálása, a tudomány és a gyakorlat közvetlen kapcsolatának elősegítése;

- részvétel a népgazdasági tervek és a gazdasági szabályozórendszer kialakításában;

- a kgst-országok közötti szocialista integráció elmélyítése, szélesebb értelemben a nemzetközi gazdasági kapcsolatok fejlesztése;

- a vállalat-felügyeleti funkciók gyakorlása, a hatósági teendők ellátása.

az iparirányítás fejlesztésének része a vállalati szervezet, valamint a trösztök és a nagyvállalatok belső irányítási és érdekeltiségi rendszerének korszerűsítése. ez folyamatos feladat, és azt a célt szolgálja, hogy elősegítse a vállalatok eredményesebb működését, versenyképességének javulását, a változó feltételekhez való alkalmazkodását.

/folyt.köv./

17.45/um

18¹⁰
3P

a vállalati önállóság növekedésével, a szervezeti és belső irányítási rendszer fejlesztésével egyidejűleg tovább kell erősíteni az üzemi demokráciát, a vállalat munkáját, fejlődését, a kollektívát érintő fontos kérdésekben javítani kell a döntéshozatal demokratikus előkészítését, és egyben növelni szükséges az operatív döntésekért viselt személyes felelősséget.

a központi bizottság támogatja, hogy e célok elérése érdekében az iparirányításban ésszerű szervezeti változtatásokra, hatásköri összevonásokra, átcsoportosításokra, új iparirányító szervezet létrehozására kerüljön sor, egyetért azzal, hogy a minisztertanács a szükséges szervezeti intézkedéseket kidolgozza és megvalósítsa.

iii.

a központi bizottság a xii. kongresszus megbízása alapján áttekintette a tagdíjfizetés helyzetét, és döntött annak új rendjéről.

megállapította, hogy a magyar szocialista munkáspártban a tagdíjfizetés alapvetően rendben történik, a párt a tagdíjakból fedezi kiadásainak zömét, a rendszeres tagdíjfizetés a párttagság fontos feltétele és a pártfegyelem egyik kifejezője, a tagdíjfizetési rendszer alapjaiban megfelel a követelményeknek.

a központi bizottság határozatában megerősítette a tagdíjfizetés rendjének bevált elemeit, a tagsági díj fizetése továbbra is alapszervezeti hovatartozás szerint, havonként, bélyeggel való igazolás ellenében történik, a tagdíjat a havi átlagkeresetet figyelembe véve, a párttaggal egyetértésben, évente állapítják meg.

a központi bizottság hasznosította a párttagoknak a kongresszusi irányelvek vitájában elhangzott észrevételeit és javaslatait, ennek megfelelően a tagdíjfizetés alapjául szolgáló havi átlagkereset megállapítása egyértelműbb lesz, a tagdíjkategóriák számának növelésével a tagdíj jobban igazodik a keresethez és összege a párttagság zöménél csökken.

/folyt.köv./

- 39 -

17.50/um

18¹⁰
3P

ii.

a központi bizottság megállapította, hogy az ipar-irányítás mai szervezete hosszú időn át jól szolgálta a szocialista építőmunkát, a népgazdasági tervezéshez és a gazdasági szabályozáshoz képest azonban elmarad az ipar központi irányító és vállalati szervezetének fejlődése, az előttünk álló gazdasági feladatok megoldása azt követeli, hogy az irányítás valamennyi fő elemét, a népgazdasági tervezést, a gazdasági szabályozást és a szervezeti kereteket egyaránt összhangba hozzuk a magasabb színvonalu munka követelményével.

az utóbbi években számos intézkedés javította a népgazdaság irányítását, a központi bizottság ezek folytatásaként olyan további intézkedéseket tart szükségesnek, amelyek lehetővé teszik, hogy a kormány munkájában erősödjék az iparpolitika kidolgozásának és megvalósításának irányítása, a végrehajtásban pedig növekedjék az érdekeltségre alapozott vállalati felelősség és önállóság.

az ipar központi irányításának feladata:

- az iparpolitikai koncepciók, az ágazat- és termelés-fejlesztési javaslatok kidolgozása és összehangolása;

- a műszaki fejlesztés és az ipari kutatások fő irányainak kijelölése és koordinálása, a tudomány és a gyakorlat közvetlen kapcsolatának elősegítése;

- részvétel a népgazdasági tervek és a gazdasági szabályozórendszer kialakításában;

- a kgst-országok közötti szocialista integráció elmélyítése, szélesebb értelemben a nemzetközi gazdasági kapcsolatok fejlesztése;

- a vállalat-felügyeleti funkciók gyakorlása, a hatósági teendők ellátása.

az iparirányítás fejlesztésének része a vállalati szervezet, valamint a trösztök és a nagyvállalatok belső irányítási és érdekeltiségi rendszerének korszerűsítése, ez folyamatos feladat, és azt a célt szolgálja, hogy elősegítse a vállalatok eredményesebb működését, versenyképességének javulását, a változó feltételekhez való alkalmazkodását.

/folyt.köv./

- 38 -

17.45/um

18¹⁰
3P

a vállalati önállóság növekedésével, a szervezeti és belső irányítási rendszer fejlesztésével egyidejűleg tovább kell erősíteni az üzemi demokráciát, a vállalat munkáját, fejlődését, a kollektívát érintő fontos kérdésekben javítani kell a döntéshozatal demokratikus előkészítését, és egyben növelni szükséges az operatív döntésekért viselt személyes felelősséget.

a központi bizottság támogatja, hogy e célok elérése érdekében az iparirányításban egyszerű szervezeti változtatásokra, hatásköri összevonásokra, átcsoportosításokra, új iparirányító szervezet létrehozására kerüljön sor, egyetért azzal, hogy a minisztertanács a szükséges szervezeti intézkedéseket kidolgozza és megvalósítsa.

iii.

a központi bizottság a xii. kongresszus megbízása alapján áttekintette a tagdíjfizetés helyzetét, és döntött annak új rendjéről.

megállapította, hogy a magyar szocialista munkáspártban a tagdíjfizetés alapvetően rendben történik, a párt a tagdíjakból fedezi kiadásainak zömét, a rendszeres tagdíjfizetés a párttagság fontos feltétele és a pártfegyelem egyik kifejezője, a tagdíjfizetési rendszer alapjaiban megfelel a követelményeknek.

a központi bizottság határozatában megerősítette a tagdíjfizetés rendjének bevált elemeit, a tagsági díj fizetése továbbra is alapszervezeti hovatartozás szerint, havonként, bélyeggel való igazolás ellenében történik, a tagdíjat a havi átlagkeresetet figyelembe véve, a párttaggal egyetértésben, évente állapítják meg.

a központi bizottság hasznosította a párttagoknak a kongresszusi irányelvek vitájában elhangzott észrevételeit és javaslatait, ennek megfelelően a tagdíjfizetés alapjául szolgáló havi átlagkereset megállapítása egyértelműbb lesz, a tagdíjkategóriák számának növelésével a tagdíj jobban igazodik a keresethez és összege a párttagság zöménél csökken.

/folyt.köv./

- 39 -

17.50/um

18¹⁰
3P

bb 54. /közlemény...7.folyt./um

a tagdíj megállapításában növekszik a taggyűlések, az alapszervezeti vezetőségek jövedelme és felelőssége. a központi bizottság szükségesnek tartja, hogy a tagdíjjal kapcsolatos politikai tevékenységre a pártszervezetek továbbra is nagy figyelmet fordítsanak.

a központi bizottság a határozatát, a tagdíj-táblázat a pártélet című folyóiratban közzéteszi. a párttagok alapszervezeti taggyűlésen kapnak részletes tájékoztatást.

x x x

a központi bizottság jóváhagyta azoknak a kiemelt feladatoknak a tématervét, amelyekkel az elkövetkező években a xii. kongresszus határozatainak végrehajtása érdekében a központi bizottságnak és végrehajtó szerveinek folyamatosan és rendszeresen foglalkozni kell. /mti/

-. -

bb 52. az őszi megyei könyvhetek országos megnyitója kiskunhalason

László/um ká hgy

1980. október 17.

könyvesbolt avatással, író-olvasó találkozóval és ünnepi megnyitóval megkezdődtek az őszi megyei könyvhetek. a pénteki országos megnyitó színhelye kiskunhalas volt. az ünnepségen Imre István, a szövetség elnökhelyettese méltatta az eseménysorozat jelentőségét, a szervezeteti könyvesboltok, könyvbizományosok szerepét a falusi olvasómozgalom kiterjesztésében. mint elmondotta, csak bács-kiskun megyében egy év alatt 37 millió forint értékű könyvet forgalmaznak a szervezeteti boltok, s működik a háztól-házig árusítás és a mozgóbolt rendszer. az ünnepi nyitány alkalmával kiskunhalason felavatták a megye 12. szervezeteti könyvárudáját, amelynek polcain 1,7 millió forint értékű szép- és szakirodalmi művet helyeztek el. /mti/

-. -

17.55/um

- 40 -

18¹¹
3P

bb. 44. megkezdődött az építők szakszervezetének xxxiii. kongresszusa

t/sb/ve/pp/gw hgy

1980. október 17.

csaknem 420 ezer szervezett dolgozó képviselőjében 424 válszolt küldött, és több mint 100 vendég vesz részt az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók xxxiii. kongresszusán, amely pénteken kezdte meg munkáját a szakszervezet dózsa György uti székházában. a tanácskozáson megjelent Brutyó János, az MSZMP központi ellenőrző bizottságának elnöke, Virizlay Gyula, a SZOT titkára és Ábrahám Kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter.

a szakszervezet központi vezetőségének a legutóbbi kongresszus óta végzett munka eredményeiről és tapasztalatairól előterjesztett írásos jelentéséhez Gyöngyösi István főtitkár fűzött szóbeli kiegészítést, amelyben elsősorban a tennivalókat elemezte. hangsúlyozta, hogy az ország építési igényeiben bekövetkezett strukturális változások rugalmasabb alkalmazkodást követelnek az építőktől, s ugyanakkor szigorúbb gazdasági és minőségi követelményeknek kell eleget tenniük. fontos tehát, hogy a szakszervezeti munka is jobban igazoldjon a változásokhoz. egyebek között a változó munkák szerint fejlesszék a szakmai továbbképzést, hogy saját szakmájukon túl más rokonszakmákat is elsajátítsanak a dolgozók. ezt a törekvést már Jónéhány brigád érvényesíti, de az a cél, hogy a dolgozók nagy része minél előbb többszakmás munkássá váljon, s ez a többlet kifejezésre jusson keresetében is.

a szakszervezeti testületek, aktivisták nyújtsanak segítséget az építési feladatok miatt szükséges munkaerő-átcsoportosításhoz, a mozgékonyabb építőszervezetek létrehozásához, de ne tegyenek engedményeket a munkahelyi, az elhelyezési, az ellátási és a szociális körülmények kialakításában. éppen ezért a központi vezetőség szükségesnek tartja, hogy Budapesten újabb munkásszülőket kapjanak az építők és korszerűsítsék az elavult, régi szálláshelyeket is, amelyhez kéri a SZOT támogatását. központi segítségre számítanak az üzemi étkeztetés gondjainak megoldásában is.

a tanácskozás ezután megkezdte a vitát az írásos jelentés, a szóbeli kiegészítés és a határozati javaslat felett. a kongresszus szombaton folytatja munkáját. /mti/

bb. 47. bajtársi találkozó

jk/dg/gw hgy

1980. október 17.

pénteken a belügyminisztérium központi klubjában bajtársi találkozót rendezett a magyar partizán szövetség a spanyol polgárháborúban, a francia és belga ellenállási harcokban részt vett tagjai számára. a találkozón Sárközi Sándor nyugállományú vezérőrnagy, a magyar partizánövetség titkára köszöntötte a résztvevőket, majd Vincze József nyugalmazott nagykövet, a partizánövetség választmányának tagja emlékezett vissza a régi harcok eseményeire. /mti/

au.50/gw

- 41 -

18²⁰
3P

bb. 48. huszéves a Lengyel-magyar néptáncgyűttes

t/ár/pá/bc/gw hgy

1980. október 17.

megalakulásának 20. évfordulóját ünnepli a Bem József Lengyel-magyar néptáncgyűttes. Tevékenységéről ez alkalomból pénteken Budapesten, a Márcibányi téri ifjúsági házban tájékoztatták az újságírókat.

A csoport a magyarországi Bem József Lengyel kulturális egyesület kezdeményezésére alakult, s a kezdetben mindössze nyolc táncosból álló együttes az évek során a lengyel kultúra megismertetésének egyik jelentős amatőr művészeti fórumává vált hazánkban. Tevékenységében a két évtized során több mint 300-an vettek részt s a lengyel származású tagok mellett számos magyar fiatal is itt ismerkedett meg a néptánc alapelemeivel, a lengyel folklór jellegzeteségeivel. Az együttes nemcsak a lengyel népművészet itthoni megismertetését, hanem a magyar folklór Lengyelországi népszerűsítését is szolgálja. Rendszeresen részt vesz a Polonia - a külföldön élő lengyelek világszövetsége - Rzeszowban megrendezett világfesztiváljain.

Az évforduló alkalmából kiállítás nyílt az ifjúsági házban az együttes két évtizedes múltjának több száz magyarországi és külföldi fellépésének emlékeiből. A kiállítást Edward Debicki, a budapesti lengyel kulturális központ igazgatója nyitotta meg.

Szombaton este ugyancsak a Márcibányi téren jubileumi koncertet ad az együttes. /mti/

bb. 49. prágában ülésezett az egyesített fegyveres erők katonai tanácsa

gg/dg/gw hgy

1980. október 17.

A varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erőinek katonai tanácsa 1980. október 15-17. között prágában megtartotta soronkövetkező ülését. A katonai tanács munkájában v.g. Kulikovnak, a Szovjetunió marsalljának, az egyesített fegyveres erők főparancsnokának elnöklétével részt vettek a varsói szerződés tagállamainak képviselői. A katonai tanács megvitatta az egyesített fegyveres erők tevékenységének időszerű kérdéseit. Az egyesített fegyveres erők katonai tanácsának tagjait fogadta Gustav Husák, a CSKP központi bizottságának főtitkára, a csehszlovák szocialista köztársaság elnöke. A katonai tanács ülése baráti légkörben, a szoros együttműködés szellemében zajlott le.

x x x

Hazaérkezett prágából az a katonai küldöttség, amely Csémi Károly vezérezredes, honvédelmi minisztériumi államtitkár, az egyesített fegyveres erők katonai tanács tagja vezetésével részt vett a katonai tanács ülésén. /mti/

18.05/gw

- 42 -

18.05
3P

bb. 45. szigetelőanyag és talajjavító is lehet - az olajpala hasznosításáról tanácskoztak veszprémben

bév/st/gw hgy

1980. október 17.

gyors és jól szervezett kutató munkával tárta fel a hazai olajpala készletek felhasználási lehetőségeit a Magyar Ásványolaj és Földgázkísérleti Intézet - állapították meg pénteken a veszprémben megtartott szakmai tanácskozáson, amelyen a nehézipari minisztérium, az építési és városfejlesztési minisztérium szakemberei mellett, vállalatok, kutató intézetek, egyetemek képviselői vettek részt. Mint hangsúlyozták, a geológusok 1973-ban jelezték a számottevő olajpala készleteket, s a Magyar Ásványolaj és Földgázkísérleti Intézet koordinálásával már 1975-ben megkezdődtek a technológiai kísérletek. Az eredmények ígéretesek, hiszen már üzemi tapasztalatok bizonyítják, hogy az olajpala jól hasznosítható a szilikátiparban, a különböző szigetelő anyagok készítésénél, a mezőgazdaságban pedig mint talajjavító anyag. Gyors felhasználását lehetővé teszi, hogy ugyyszólván beruházás nélkül hozzáférhető, hiszen a várpalotai szénbányából meddőként a szénmel együtt a felszínre hozzák és óriási halmokban tárolják. A tanácskozással egyidőben a Magyar Ásványolaj és Földgázkísérleti Intézetnél kiállításon mutatják be az olajpalából készíthető termékeket. /mti/

↑ ügyi

bb. 53. Lajos Ferenc grafikus és Veres Mihály festőművész tárlata gyulán

sam/ká/gw hgy

1980. október 17.

A gyulai várban pénteken megnyílt Lajos Ferenc grafikus- és Veres Mihály festőművész tárlata. A harminc-harminc alkotásból álló két kiállítás három hétig látható a vár lovagtermében, illetve kiállító helyiségeiben.

Lajos Ferenc, Budapesten élő grafikus a háború előtt Gyulán kezdte művészpályáját. A városhoz való kötődését erősíti az is, hogy Kohán György iskolatársa volt - a Kohán képtár napokban megalakult baráti körének ő volt az első vendége. A gyulai várban most látható művei színes és fekete-fehér dante-illusztrációk, illetve egyéb rajzok. Veres Mihály szegedi festőművész az idén nyerte el városa alkotói díját, s békésben már több önálló tárlata volt. Gyulai kiállításán vegyes technikájú - tempera és olaj - festményei adnak ízelítőt művészetéből. /mti/

18.00?/gw

- 43 -

17.30
3P

bb. 55. időjárásjelentés

z/gw hgy 1980. október 17.

a meteorológiai intézet jelenti péntek este:

változékony szeles idő

a várható időjárás az ország területére szombat estig: délnyugat, nyugat felől tovább növekszik a felhőzet, eleinte a dunántúlon, majd többfelé lesz eső, záporosó majd helyenként zivatar. az élénk délkeleti szél időnként megerősödik, holnap napközben a dunántúlon helyenként viharossá fokozódik, és délnyugatra, nyugatra fordul. a hőmérséklet holnap kora délután 14-19 fok között lesz. /mti/

bb. 56. a magyarországi református egyház nemzetközi tanácskozása debrecenben

pá/gw hgy 1980. október 17.

a nemzetközi kálvin kongresszus elnöksége a reformátor munkásságát méltató ülést tartott csütörtökön a debreceni református kollégiumban.

a református egyház teológiai doktori kollégiuma pénteken ünnepi plenáris ülésen emlékezett meg bethlen gabor erdélyi fejedelem születésének 400. évfordulójáról. ezt követően dr. bartha tiber püspök megnyitotta a református kollégium bethlen gabor emlékét bemutató kiállítását.

az ünnepség eseményein részt vett: miklós imre államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke, dr. molnár béla, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, dr. szabó imre megyei tanácselnök, továbbá a házi tudományos élet, a társadalmi és állami szervek képviselői. /mi/

bb 58. a „villámfénynél”, bemutatója debrecenben

szü/um bam 1980. október 17.

németh lászló „villámfénynél”, című drámáját mutatta be pénteken a hungária kamaraszínházban a debreceni csokorosi sándor társulata. a darab diszleteit és jelmezeit körösi sándor tervezte, rendező orosz györgy. az előadás szereplői: sárosdy rezső, simor ottó, menszátor magdolna, tikos sári, spányik éva, rosta sándor, kőszáli ibolya. /mti/

18.35/um

- 44 -

1850

bb 57. színházi évadnyitó szekszárdon

blb/um ká hgy 1980. október 17.

szekszárdon, tolna megye székhelyén hét színház tart bérletes vendégelőadásokat, ezenkívül budapesti színművészek lépnek fel önálló irodalmi műsorokkal az új évadban. a sort pénteken a pécsi nemzeti színház nyitotta meg lengyel menyhért: tájfun című vígjátékának bemutatásával.

a pécsi színházon és baletten kívül a népszínház, a kaposvári, a kecskeméti, a szegedi, a veszprémi szintársulat, valamint a bábszínház egymást váltó előadásait nézheti meg a közönség. /mti/

bb. 59. a szelid teremtés - bemutató a reflektor színpadon

t/ár/z/bc/gw hgy 1980. október 17.

dosztojevszkij: a szelid teremtés című kisregényének monodrámaváltozatát mutatta be pénteken este a reflektor színpad, a vasas művész együttes kőfaragó utcai színháztermében. a színpad, - amely immár hagyományként a budapesti művészeti hetek keretében tartja premierjét - az író 1876-ban született fantasztikus történetét vitte a közönség elé, berényi gabor rendezésében. az egyetlen szereplő, tordy géza egy zaklatott elme belső drámáját tolmácsolja végtelen monológjában. /mti/

20.05/gw

- 45 -

2030

bb.60. Felhasználható: 21 órától!

elutazott a csehszlovák pártmunkás küldöttség

k/s/bc/gw hgy

1980. október 17.

pénteken elutazott csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának pártmunkás-küldöttsége, amely az mszmp kb meghívására vaclav moreknek, a kb osztályvezetőjének vezetésével október 15-17 között a pártgazdálkodás irányításával kapcsolatos kérdéseket tanulmányozta hazánkban.

németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára fogadta a csehszlovák vendégeket. karakas lászló, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb osztályvezetője megbeszéléseket folytatott a küldöttséggel. /mti/

bb 61. százéves a magyar távirati iroda

t of/mm um hgy

1980. október 17.

a magyar távirati iroda megalapításának 100. évfordulója alkalmából pénteken centenáriumi ünnepséget tartottak budapesten, a magyar néphadsereg művelődési házában. az eseményen megjelent állami, társadalmi, politikai személyiségek sorában ott volt és az elnökségben foglalt helyet aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, nagy jános külügyminisztériumi államtitkár, bajnok zolt államtitkár, a minisztertanács tájékoztatói hivatalának elnöke. részt vettek az ünnepségen az európai hírügynökségek szövetségének /alliance/ és a nemzetközi sajtó és távközlési tanácsnak /iptc/ vezetői, továbbá szocialista országokban és más államokban működő, összesen 34 hír-, sajtó- és fotóügynökség vezető képviselői. jelen voltak a magyar újságírók országos szövetségének vezetői, a hazai újságíró társadalom - a nyomtatott sajtó, a televízió, a rádió - vezető munkatársai.

/folyt.köv./

- 46 -

20.58 um

21⁰⁰

bb 61. /százéves ...1.folyt./um

Lakatos ernő, az mti vezérigazgatója üdvözölte a megjelenteket. megnyitó beszédében egyebek között arról szólt, hogy a magyar távirati iroda működése száz esztendejének utóbbi három és fél évtizede hazánkban a szocialista hírszolgáltatás megteremtését, tartalmi és technikai munkájának szüntelen fejlesztését fémjelzi. az mti hitelesen, pontosan és gyorsan tájékoztatja lakosságunkat a hazai és a nemzetközi élet valamennyi fontosabb eseményéről. hireivel, sajtókiadványaival, fotószolgálatával reális képet ad a szocializmus építésének útján haladó népünk munkájáról.

aczél györgy a kormány nevében üdvözölte a száz esztendő magyar távirati irodát, amelynek munkatársai - mint mondta - a történelem különböző korszakaiban és azok lehetőségein belül, három emberöltő óta azon munkálkodnak, hogy a magyar közvélemény megtudja: mi történik az országban és a világban. különösen az utóbbi évtizedekben rendkívül sokat tett az mti azért - hangsúlyozta -, hogy népünk nemzetközi látókörre kiszélesedjen, megismerje a hazai és a világban végbemenő változások tényeit. az mti három betűje mögött ezernél több újságíró, fotóriporter, műszaki és más szakember szerényen és többnyire névtelenül, mégis egyes szám első személyi felelősséggel, többes szám első személyi azonosulással végzett, értékes munkája huzódik meg. ha - képletesen szólva - száz esztendő fölmérhetetlen sok távirati szalagját, papirtekercsét, gyorskiadványait, gyorsjelentéseit egybegyurná valaki, abból egyfajta magyar történelem kerekedne ki.

az emberi jogokkal összefüggésben aczél györgy hangsúlyozta: „minden erőnkkel a béke, a biztonság mellett vagyunk. ha sorrendben ezt az emberi jogot, a biztonság jogát az első helyre tesszük, mint az élet, az építés alapvető feltételét, akkor ezt nem más jogok rovására tesszük. ellenkezőleg, mi az eszmék szabad áramlásának hívei vagyunk. de nem tekintjük eszmének a háborus uszítást, a fajgyűlöletet, a szovinizmust és más torzszüleményeket. ezután arról szólt: támogatjuk a tájékoztatás aránytalanságai megszüntetésének, egy új, igazságos információs világrend megteremtésének követelését. hirdetjük és gyakoroljuk is - a szocializmus természetéből, fő irányából következően - hogy meg kell szüntetni a politikai beavatottság monopóliumát. a sajtó szempontjából, feladatként, ez a bonyolult folyamatok érthető, de nem leegyszerűsítő, sokoldalú ismertetését, a lényeges történések és összefüggések kiemelését jelenti, ellentétben a csak szenzációra orientált tájékoztatással. reális, hiteles tájékoztatásra van szükség.

/folytmköv./
21.00/um

- 47 -

21³⁰

bb 61. /százéves ...2. folyt./um

a minisztertanács elnökhelyettese ezután arról szólt, hogy a hírszolgálatokkal szemben is követelmény - és alapvető emberi érdek - a híradások objektivitása, az események, a megnyilatkozások megbízható tükrözése. a népek közötti bizalom növeléséhez - helsinki szellemében - ezzel járulhat hozzá leginkább a tömegkommunikáció. csak a bizalom erősödésével juthatunk el addig, hogy egy napon a legnagyobb szenzációként közöljék a világ minden részéről a távirati irodák: ma sehol nincs háború, nincs terrorizmus, nincs véröntás, nincs elnyomás, hanem egyetemes béke, nyugalom van. ezért a célért mélyszélességgel, szocialista elkötelezettséggel kell munkálkodniuk a magyar újságíróknak is, köztük az mti munkatársainak - mondta befejezésül aczél györgy, s a fennállásának 100. évfordulóját ünneplő magyar hírügynökség minden dolgozójának további jó eredményeket, ösztönző sikereket kívánt.

ezután carl sandelin, az fna finn hírügynökség vezérigazgatója, az alliance alelnöke az európai hírügynökségek szövetsége nevében köszöntötte a jubiláló magyar hírügynökség dolgozóit, majd a magyar újságírók országos szövetségének és az egész magyar újságíró társadalomnak az üdvözlését, jókívánságait palfy józsef, a szövetség elnöke tolmácsolta.

az mti centenáriumi ünnepe a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese műsorával zárult. /mti/

-.-

bb. 62. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

gw hgy 1980. október 17.

- 30. országos szolgáltatási konferencia székesfehérvárott
 - 31. teljesítették ötödik ötéves tervüket a tatabányai kelet-11. bányászati üzem dolgozói
 - 32. budapestre érkezett a mozambiki központi bank kormányzója
 - 33. jó ütemű az őszi betakarítás
- /folyt. köv./
21.11/gw

- 48 -

2.15
P

bb. 62. / a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke.... folyt./gw

- 34. balesetek
- 35. elhunyt major lászló
- 36. lantos ferenc kiállítása
- 37. átadták a forgalomnak a felújított szabadság-hidat
- 38. cél a lakosság szolgálata, jobb ellátása
- 39. urbenvita 80
- 40. elkészült a paksi atomerőmű kazettaátrakó berendezése
- 41. kádár jános üdvözlő távirata kim ir szen-hez
- 42. együttes ülést tartot az obp elnöksége
- 43. az idős emberek hete a közlekedésben
- 44. megkezdődött az építők szakszervezetének xxxiii. kongresszusa
- 45. szigetelőanyag és talajjavító olajpalából
- 46. fazekas tájház tiszafüreden
- 47. bajtársi találkozó
- 48. huszárok, a lengyel-magyar néptáncgyűttes
- 49. prágában ülésezett az egyesített fegyveres erők katonai tanácsa
- 50. puja frigyés hazaérkezett new yorkból
- 51. kiállítások győrött és sopronban
- 52. őszi megyei könyvhetek országos megnyitója
- 53. lajos ferenc és veres mihály tárlata gyulán
- 54. közlemény az mszmp kb üléséről
- 55. időjárás
- 56. református egyház nemzetközi tanácskozása debrecenben
- 57. színházi évadnyitó szekszárdon
- 58. németh lászló drámabemutató debrecenben
- 59. bemutató a reflektor színpadon
- 60. elutazott a csehszlovák pártmunkás küldöttség
- 61. százéves az mti
- 62. hírjegyzék

/mti/

v é g e

készül az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: koronczay emil
izsák erika
halasi györgy

- 49 -

22.08/um

22.10
P

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

s z o m b a t

bb 1. október 21-22. nemzetközi duna-tengeri hajózási
kollokvium budapesten

i kf/ve um pphgy

1980. október 18.

a duna-tengerhajózás közlekedéspolitikai jelentőségéről, a folyam-tengeri hajózás legújabb tapasztalatairól és a dunai áruszállítás fejlesztésének lehetőségeiről tanácskoznak október 21-én és 22-én a technika házában megrendezésre kerülő duna-tengeri hajózási kollokviumon.

a közlekedéstudományi egyesület az érintett társegyesületekkel rendezi a nemzetközi tanácskozást annak érdekében, hogy a hasznos módszerek, az időszerű műszaki-gazdasági és szervezési kérdések nemzetközi tapasztalatainak közreadásával hozzájáruljon a vízi közlekedés fokozottabb fejlesztését előiró közlekedéspolitikai koncepciók szakmailag is helyes végrehajtásához. a kétnapos kollokviumon tíz előadás - köztük hat külföldi - tájékoztatja a hazai külkereskedelm, szállítmányozás, vízi közlekedés és hajóipar képviselőit, kelet- és nyugat-európa hét országából résztvevő szakembereket a folyam-tengeri hajózás helyzetéről, eredményeiről, fejlesztéséről. onozó györgy közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes megnyitó előadásában a hajózásnak a magyar közlekedésben betöltött szerepével, ludovik kincel, a duna bizottság igazgatója a tengerhez vezető nemzetközi vízi országut jelentőségével foglalkozik, s a többi között első ízben kapnak tájékoztatást a szakemberek a bárkaszállító hajózást a dunán elsőként alkalmazó közös szocialista - bolgár, csehszlovák, magyar és szovjet - vállalat, az interlighter működésének tapasztalatairól.

/folyt.köv./

- 1 -